

ПОМЕР Д-Р ВАТСОН КІРКОННЕЛЛ, ПОЕТ- ПЕРЕКЛАДАЧ ТВОРІВ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Вінніпег (КУК) — Відомий у світі канадський письменник д-р Ватсон Кіркконелл, співавтор разом з д-ром К. Андрусинином, першого повного англо-українського видання творів Тараса Шевченка, виданого заходами КУК в 1964 році, відійшов у вічність 26-го лютого 1977 р. на 81-му році життя. З тієї сумної нагоди Центральний Комітет Українців Канади переслала на руки вдови померлого пані В. Кіркконелл телеграму, в якій, крім висловів співчуття, м. і. сказано:

„Ім'я д-ра Кіркконелла назавжди залишиться живим серед українців усього світу, як поета-перекладача творів Тараса Шевченка і співавтора першого повного видання в англійській мові його Кобзаря. Безперервне зацікавлення д-ра Кіркконелла культурним надбанням національних груп Канади різних походжень запевнило йому визначне місце в історії Канади, як правдивого ініціатора і речника канадського мультикультурізму і оборонця збереження канадської єдності...“

Після появи англійсько-українського видання Андрусина-Кіркконелла, появився ряд дуже прихильних статей в англо-українських літературних журналах Канади й ЗСА. Три роки пізніше навіть Київ відізнався. У Київському журналі „Вітчизна“ за березень 1967 року появилась стаття О. Жоміра п. н. „Повний Англійський“, в якій автор, перевівши фактичний аналіз перекладів, прийшов до заключення, що „книга Андрусина-Кіркконелла — видатне

Св. п. д-р В. Кіркконелл

явище у процесі освоєння „Кобзаря“ англійською мовою“, і що це видання спричинило до „дальшої популяризації поезії Кобзаря серед сотень мільйонів людей, які читають по-англійськи“.

Три тижні перед своєю смертю, довідавшись про те, що Центральний КУК замовила друкувати 2,000 примірників англо-українського Кобзаря, д-р Кіркконелл писав: „Це доказує, що українська громада на цьому континенті виявляє безперервну потребу цього видання“.

Великий приятель українців, д-р Ватсон Кіркконелл є одним з шістьох достойників не-українського роду, якому призначено Шевченківську Медаль за видання його творів у боротьбі з українською громадою, поруч із бившим прем'єром Канади Дж. Г. Діфенбікером, бившим прем'єром Манітоби Д. Л. Кампбеллом і Д. Робінсоном, проф. Г. В. Сімсоном та автором праці про українських піонерів Канади „Вільні Землі“ Дж. Г. МакГрегора.

ЗАЯВА КАРТЕРА ЩОДО КОРДОНІВ ІЗРАЇЛЯ ВИКЛИКАЛА ЗАМІШАННЯ

Вашінгтон. — У понеділок, 7-го березня, вітаючи ізраїльського прем'єр-міністра Іцхака Рабіна у Білому Домі, президент Джиммі Картер сказав, що протягом їх дводенних нарад вони обговорюватимуть можливі способи задоволення миру на Близькому Сході, між ними питання „кордонів Ізраїля, які можливо обороняти“, щоб таким чином гарантувати безпеку цієї держави і запобігти порушенню мирних договорів. Заява Президента про кордони Ізраїля викликала замішання і здивування серед дипломатичних кіл, бо спершу виглядало, що ЗСА змінила своє дотеперішнє становище і тепер підтримує твердження Ізраїля, що мусить задержати велику частину окупованих в 1967-му році арабських територій, щоб мати „границі, які можливо обороняти“. Вашингтон досі ніколи не виступав

з підтримкою цієї ізраїльської вимоги, бо арабські держави хочуть, щоб Ізраїль звільнив всі території, захоплені під час війни в 1967-му році. Однак, в скорому часі після заяви Президента пресовий секретар Білого Дому, Джордж Пелл, повідомив журналістів і дипломатів, що президент Картер не мав на меті натякнути, що ЗСА змінила своє становище щодо границь Ізраїля, а мав на думі „ширше розуміння“ поняття „границь, які можна обороняти“, ніж має ізраїльський уряд.

Твердження Пелла підтримав державний секретар Сайрус Венс, заявляючи, що не має жадної змін в закордонній політиці відносно Близького Сходу. Натомість прем'єр Рабін, відповідаючи на запити кореспондентів, сказав, що заява Президента його „примітно заскочила“.

Тимко Бутрей переобраний на голову Окружного Комітету Відділів УНС Району Твердого Вугілля

Фрексвилл, Па. — Минулої неділі, 6-го березня, тут у приміщеннях Клубу св. Михайла відбулися річні загальні збори Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу Басейну Твердого Вугілля, цієї „колиски“ УНСОЮЗ 83 роки тому, під час яких вислухано звіт Управи і доповіді головного представника УНС Йосипа Лисого, обговорено їх та у висліді переобрано на чергову каденцію дотеперішню Управу з Тимком Бутреєм, секретарем 164-го Відділу

Тимко Бутрей

В РОКОВИНІ ШЕВЧЕНКА: НЕ ЗАБУДЬТЕ ПОМ'ЯНУТИ!

ЗАПОВІТ

Як умру, то поховайте
Мене на могилі,
Серед степу широкого,
На Вкраїні милій,
Щоб лани широкополі,
І Дніпро, і кручі
Було видно, було чути,
Як реве ревучий.

Як понесе з України
У синє море
Кров ворожу... отоді я
І лани і гори —
Все покину і полину
До самого Бога
Молитися... А до того —
Я не знаю Бога.

Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте
І вразю злою кров'ю
Водю окропіте.
І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути
Незлим тихим словом.

Африканські і арабські держави відбувають наради

Каїро. — В понеділок, 7-го березня, тут розпочалась давно очікувана конференція африканських і арабських держав з участю представників 59-ох країн, які репрезентують понад 300 мільйонів населення. В першому дні наради Саудівська Аравія проголосила свою готовність асигнувати один мільйон доларів для допомоги африканським країнам, і що вістку учасники конференції прийняли з великим ентузіазмом. Справа фінансової допомоги для бідніших африканських держав була темою наради і розмов першого дня конференції. Про неї загалом також у своєму виступі президент Єгипту Анвар ель Садат, який наголошував також на співпраці між Палестинською Визвольною Організацією під проводом Ясіра Арафата і націоналістичними рухами в Родезії, Південній Африці, Намбії і Південно-Західній Африці. Він загалом також про т. зв. „лінійну рівняння“ між арабськими державами, які

Заповідають амністію для політичних в'язнів у Югославії

Београд. — Ройтер інформує, що югославський уряд задумує незадовго проголосити амністію для політичних в'язнів, на підставі якої багато засуджених будуть звільнені з ув'язнення, між ними письменник Мігайло Мігайлов. Югославські джерела стверджують, що амністія буде проголошена коротко перед початком другої частини європейської конференції для справ безпеки і співробітництва, яка тим разом відбудеться в Београді. Заповіданням амністії мали б показати добру волю Югославії у розв'язанні проблем людських прав у цілому світі. Амністію мали б проголосити ще перед 25-им травнем, тобто, перед уродинами теперішнього президента Тіта, якому в 1977 р. сповнилося 85-ний рік життя. Поширюється також вістка про бій між ліберальним підхід уряду до дисидентів і про те, що кожна з шести югославських республік проголосить амністію окремо.

Фільм про Т. Шевченка і російську літературу

Советська преса чимраз частіше, при кожній нагоді, наголошує існування дружніх зв'язків української літератури з „старшебратньою“ — російською, відносячи появу російських творів в перекладі на українську мову, підкреслюючи подорожування українських письменників до Москви, а російських до Києва, схвалюючи появу все більше і більше журналістів російською мовою, з радістю вітаючи чимраз тісніше зближення „двох братніх народів“. Із циклу цього „спілкування двох

народів“ появилася інформація у київській „Літературній Україні“ про те, що українська Кіношкола повновила новим твором київських документалістів „Т. Г. Шевченко і російська література“, за сценарієм Д. Мусієнка, режисурі В. Артемьєва. У цьому фільмі, окрім Тараса Шевченка, відтворено ще: письменника Л. Толстого, письменника-філософа М. Добролюбова, актора М. Шепкіна та негритянського актора А. Ф. Олдріджа.

ПИТАННЯ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ Є НЕВІД'ЄМНОЮ ЧАСТИНОЮ ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ ЗСА

Вашінгтон. — У понеділок, 7-го березня, два чільні урядові Департаменту заявили перед Сенатською підкомісією, що уряд президента Джиммі Картера вважає, що підтримка людських прав в усіх частинах світу мусить бути невід'ємною частиною закордонної політики ЗСА.

Заступник державного секретаря Воррен Кристофер і Патриша Деріан, яка є координатором діяльності цього Департаменту в ділянці людських прав, сказали Підкомісії Сенатської комісії для закордонних справ, що „віддання уряду президента Картера“ справі людських прав „не є примхливим і переходною явищем“, а основним принципом закордонної політики. Вони зазначили, що Вашингтон протестує не тільки в випадках, коли виявляється, що деякі країни застосовують тортури і ув'язнення, щоб зліквідувати політичну опозицію, але рівнож виступатиме в обороні всіх

яких уряди інших країн позбавляють підстав.

Воррен Кристофер, кількакратно заявляючи, що справа людських прав — це невід'ємна частина закордонної політики ЗСА, сказав, що цю політику президента Картера підтримує американський нарід.

Патриша Деріан заявила, що Америка повинна стати в провіді всіх країн, які вимагають пошанування людських прав по цілому світі. Вона та В. Кристофер, однак, сказали, що треба підшукати інші способи забезпечення людських прав, ніж зменшення закордонної допомоги від Америки. Критикуючи частинно недавнє рішення Білого Дому зменшити допомогу для Аргентини, Уругваю та Етіопії, вони твердили, що треба також застосовувати „показулісну дипломатію“ і також „примножити переконувати“ уряди країн, щоб шанували людські права.

МОСКВА БОЙТЬСЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ І ВІДДІЛЕННЯ УКРАЇНИ

У вчорашньому виданні „Свободи“ надруковано повідомлення Пресової Служби ЗП УГВР про розмову представника журналу „Сучасність“ з відомою російською діячкою руху опору та провідним членом Московської Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод Людмилою Алексєєвою та першу частину тієї розмови, яка відбулася у Відні після 22-го лютого ц. р. та в якій Л. Алексєєва, відповідаючи на запит про причини високого проценту політичних в'язнів в Україні, м. і. заявила: „Вам напевно відомий 12 документ Московської Гельсінкської Групи. Він займається особливою ситуацією українців. В Україні ситуація куди важча ніж в Росії чи в балтійських країнах. Тоді, коли в Москві пасивних дисидентів звичайно лишують в спокої і не звільняють з праці, то в Україні переслідують і пасивних. Моя особиста думка та, що власті мають страх перед

національним відродженням України, перед проголошенням її відділення від Советського Союзу. В ній інший республіцизм немає такого гніту властей і КГБ як саме в Україні. Ми в Москві почали говорити, що там панують „ідемінівські“ відносини. Люди залякані й стероризовані. Тому то створення Групи Гельсінки в Україні це особливий акт мужності, що ми її підкреслили в 12 документі.“

Подаємо далі запити і відповіді:

Запит: Чи вбивства невідомі опонентів на провінції, чи в столиці — пригадаймо хоча вбивство брата Михайла Осадчого, кількох відомих баптистів в Україні, чи це явище, що поширюється?

Л. Алексєєва: На жаль, я дуже мало знаю про такі випадки. Можу однак покластися на Сахарова, що висловився на цю тему. Ми ж бачили з випадку Пяткуса та Ланди, що криміналізація органів безпеки

МІЖНАРОДНА ЛІГА ДЛЯ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ ПІДТРИМУЄ ПОЛІТИКУ КАРТЕРА, ПРОПОНУЄ ДАЛЬШІ ЗАХОДИ

Вашінгтон. — Минулого тижня Міжнародна Ліга для людських Прав, яка існує вже 35 років, передала президентові Джиммі Картеру, державному секретареві Сайрусові Венсові та амбасадорові ЗСА до ОН, Ендрю Янгві, 75-сторінковий звіт, виготовлений 50-ма спеціалістами на спеціальній конференції, в якому Ліга підтримує президента Картера і його уряд відносно їхніх публічних виступів в обороні людських прав і заперечує, що ці виступи можуть бути „контрпродуктивними“ тобто, можуть погіршити долю дисидентів в різних державах.

Джером Шестак, президент Ліги, заявив кореспондентам, що уряд ЗСА поступив цілком правильно, коли займає становище відносно порушення людських прав, бо цим тільки підтримує Хартію Об'єднаних Націй, Універсальну Декларацію Людських Прав, які були схвалені всіма членами ОН. Публічні заяви уряду ЗСА не пошкодять дисидентам в інших країнах — зазначено в звіті — а навпаки, Америка своїми виступами тільки скріплює постанови Хартії Об'єднаних Націй, мобілізує світову опінію в обороні людських прав, допомагає справі світового миру і справедливості та виходить на користь національним інтересам ЗСА. Міжнародна Ліга вважає, що публічні виступи президента Картера і його урядовців скріплюють надію переслідуваних. Ліга рівнож перестерігає, що якщо б

Вашінгтон тепер припинив свої виступи в обороні людських прав, то це тільки скріпило б руку диктаторів, які інтерпретували б це як поразку і слабкість Америки. У своєму звіті Міжнародна Ліга для Людських Прав представила Білому Домові 40 пропозицій відносно поліпшення стану цих прав по цілому світі. Між пропозиціями є: Президент Картер повинен висловити спеціальну промову до американського народу, в якій пояснить зв'язок між питанням людських прав і національними інтересами ЗСА, як рівнож повинен призначити до Крайової Ради Безпеки спеціального дорадника щодо людських прав; в усіх амбасадах ЗСА повинні бути урядовці, які займалися б питанням людських прав у даних країнах; уряд ЗСА, разом із урядами інших держав, повинен під час переговорів з країнами, які порушують людські права, використовувати всі можливі способи, щоб змусити ці країни шанувати людські права; Вашингтон повинен прикласти всіх зусиль, щоб зліквідувати „подвійний стандарт“ щодо людських прав в Об'єднаних Націях, де комуністичні держави і країни „третього світу“ звертають увагу на згодні порушення тих прав тільки в державах Заходу; Світовий Банк і інші фінансові установи не повинні давати допомоги і позичати гроші державам, які порушують людські права.

Справу заарештованих совєтських дисидентів знято з порядку нарад Комісії ОН

Женева. — Аллард Ловенстін, голова делегації ЗСА на річні наради Комісії Людських Прав при Об'єднаних Націях, повідомив у понеділок, 7-го березня, що американська делегація не настоюватиме більше, щоб Комісія Людських Прав формально звернулася до уряду Советського Союзу, щоб подав інформацію про долю заарештованих недавню оборонців людських прав і пояснив причину арештів, як рівнож не настоюватиме, щоб Комісія висловила своє „створбовання цими арештами“. Ловенстін сказав, що делегація ЗСА „тимчасово відтягає“ свою вимогу, бо представники багатьох країн на цій

конференції вважають, що таке звернення до Москви може „пошкодити дальшій діяльності Комісії“. Ловенстін тим зазначив, що ЗСА можуть видвигнути свою справу пізніше, додаючи, що сам факт, що справа заарештованих совєтських оборонців людських прав була порушена на нарадах Комісії ОН, є „значним успіхом“.

Пропозицію ЗСА щодо звернення до Москви підтримували Канада, Західна Німеччина, Італія та Британія, але що пропозицію гостро заатакував совєтський представник Валерій Зорін, називаючи її „втручанням у внутрішні справи Советського Союзу“.

Агенти КГБ слідять за дисидентами

Москва. — Кореспондент „Нью Йорк Таймсу“ зв'язується з СССР, що агенти КГБ більш, як колинебудь перед тим, слідять за кожним порухом дисидентів і не дозволяють їм зближуватися до чужинців. Наприклад, в понеділок, 7-го березня ц. р., кореспондент газети „Лос Анджелес Таймс“ запросив був на обід двох жидівських дисидентів, Владіміра Слєпака і Анатолія Шаранського. Зустрівши їх в умовах місії, кореспондент Роберт С. Тот почав їхати авто в напрямі до будинку, де він живе. Недалеко від будинку агенти КГБ заблокували йому дорогу своїми авто і назвали пасажиром виходити з авто. Як тільки вони почали йти в напрямі будинку пішки, поліцейські в уніформі, який постійно держить стійку біля мешканців чужинців, наказав згладити дисидентам повертатися домі. Цей випадок Роберт Тот називає порушенням Гельсінкської Угоди, яка передбачає, що держави, які підписали цей документ, будуть намагатися створити сприятливі умови для праці журналістів. Про випадок з дисидентами Тот повідомив американську амбасадю в Москві і планує також протестувати перед совєтськими чинниками.

Запит: Чи існують в глибині країни симпатичні, що могли б допомогати засланним? Чи Групи Сприяння Гельсінкським Угодам це

тільки явище центру. Л. Алексєєва: Такі групи мені невідомі. Але бувають в'язні завжди знаходять серед населення симпатиків (Закінчення на стор. 8-ій)

СВОБОДА

UKRAINIAN NEWSPAPER published by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montbomery Street, Jersey City, N.J. 07303. Application to change frequency to "Daily except Mondays and holidays" pending at Jersey City, New Jersey.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст Редакції. Редакція застерігає своїх членів у потребі виражати і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, доднувши задовільну коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ м.с. За кожну зміну адреси — 25¢ м.с. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda". P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Безсмертний Шевченко

«Є в Шевченка народження дата, дати смерті в Шевченка — немає!» — сказано в одній із одержаних тепер в Україні поезій, яку в найближчу неділю відчитав під час покладення вінка членами АДУК біля пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні. У Шевченка бо дійсно немає дати смерті — він вічний у своєму слові, покладеному на наші сторижки!

Кожний нарід, шонайменше більшість народів мають своїх геніїв: мислителів, поетів, мистців, винахідників, державних діячів. Але не було і немає між смертними другого Шевченка, як — за Шевченковими словами — немає на світі другої України. Кожний Шевченко вірш, кожне його слово, вдумавшись в них, це філософія і мудрість всіх віків, синтез усіх найвищих чеснот і ідеалів людського роду. Сучасник і друг Шевченка, Панько Куліш, писав, що від слів Шевченка «вогненні язички мудрости запалилися над нашими чолами», а такий знавець Шевченка і його творчості, як покійний проф. Павло Зайцев, не знаходив для Шевченка влучнішого окреслення, як «несамовитий». Не було, немає і навіряд чи знаєш будь-коли в Україні чи в світі ситуація, на яку не можна б знайти відповідної розв'язки в словах Шевченка, як і не було і немає «у всякого своєї долі», яка не мала б відповідного відзеркалення в творчості Шевченка. Аби ми тільки це усвідомили собі та з цієї свідомості кожноточно користалися.

Це з подійною силою відноситься до нас, українців на поселеннях. Як часто ми подібно до тих розбитків корабля, які на розбуханнях хвилях океану шукають за світляним маяком, щоб вказав їм шлях, чи до тих спрагнених мандрівників на пустелі, що мріють про зелену оазу. Все це, світляний маяк на морю чи зелену оазу в пустелі ми завжди можемо бачити і знайти для себе в творчості Шевченка. До кого ж більше, як до нас, українців поза Батьківщиною, відноситься Шевченкові слова: «...чужому научайтесь, я свого не цураюсь!»

Шевченко вічний своїм словом і вічний український народ з Шевченковим словом на його сторижці!

Комуністична „мобілізація“

Збільшена активність борців за національні і людські права в СРСР, а також у інших комуністичних країнах Східної Європи викликала не тільки тривогу в Кремлі і посилення репресій проти дисидентських рухів, але також стала предметом нарад комуністичних верховодів СРСР, Польщі, Чехо-Словаччини, Східної Німеччини, Мадярщини, Болгарії, Румунії, Куби і Монголії на так званій „ідеологічній конференції“ в столиці Болгарії, Софії, у днях 1—2-го березня н.р. і їхніх посиленнях атак на осіб і рухи, які ведуть наступ на ім'я засобами боротьби за людські права в комуністичних країнах, вимагаючи при тому респектування підписаної ними ж країнами Гельсінкської Угоди. В комуністичній опублікованому на закінчення наради, учасники цієї конференції заповідають інтенсивну атаку на рухи спротиву і групи, які домагаються пошанування людських прав, закликають комуністів ставити „засвідкований спротив силам антикомунізму“, борючись проти „зростаючої активності імперіалістичних кіл, які, мовляв, домагаються „перекрутити нашу зовнішню і внутрішню політику“, і рішучо виступати проти намагань „імперіалістів“ вмішуватись у „внутрішні справи“ країн „соціалістичної співдружності“.

Очевидно, головною метою вже третьої з черги „ідеологічної“ конференції представників східноєвропейських компартій з участю Куби і Монголії, але без участі т.зв. „єврокомуністичного“ руху, тобто тих комуністичних партій на Заході, які критикують поведінку СРСР, а також пропагандистський похід проти вільних країн Заходу і не в меншій мірі проти „українських буржуазних націоналістів“, які, згідно із совєтською пресою, „з запізненням взяли допомогати західним пропагандистам вести антирадянську кампанію“. Наголошення проблеми людських прав на тій конференції також вказує, що комуністичний блок солідно підготувався до ідеологічного конфронтації з Заходом на другій частині європейської конференції для справ безпеки і співробітництва, яка має відбутися в червні у столиці Югославії, Београді.

Тому висунені Міжнародною Лігою Людських прав рекомендації для президента Картера — щоб він далі публічно виступав в обороні загрожених людських прав; щоб найменував спеціального дорадника для цих справ в Крайовій Раді Безпеки; щоб призначив окремих урядовців в американських посольствах, які доповнювали б людських прав в поодиноких країнах; щоб намагався переломити „подвійне мірило“ ОН в ділянці людських прав; щоб ЗСА відмовилися допомагати тим країнам, які не приєднуються до міжнародних зобов'язань і толпуть людські права, та багато інших корисних пропозицій, — треба кінцево підтримати і висловити президентів Картерів, як також американському Конгресові призначити за дотеперішню поставу в обороні людських прав і з засудом тих, які такі права толпуть. Українці в ЗСА і на поселеннях у вільному світі можуть багато дечого зробити в тій ділянці.

На Львівщині тренують голубів на Олімпіаду — 80

Київська газета „Радянська Україна“ інформувала, що власники голубів Львівщини розпочали підготовку до Олімпіади, яка має відбутися в Москві в 1980-му році. Вони організовують далекі переліти голубів, влаштовують виставки, обзаймають публіку і „швидкокрилими чемпіонами“. Увагу тисяч відвідувачів на останній виставці звернув спорто-

вий голуб львівського слюсаря М. Пшкія. Він брав участь у всіх дечах, які проводилися секції голубів Львівського міського відділення Т-ва охорони природи. Цей голуб тільки за минулий рік налітав майже 2 тисячі 900 кілометрів. Власники голубів змагаються за право випустити їх у Лужниках під час відкриття Олімпійських ігор.

Петро Голубенко

ШЕВЧЕНКО І СУЧАСНІСТЬ

Відзначення шевченківських днів — велика й багаторічна традиція в культурному житті і в політичній боротьбі українського народу. Культ Шевченка, який, яким він стихійно склався в Україні, немає аналогів в житті інших народів і викликає подив. Для українців Шевченко поет-пророк, духовний батько і вічний супутник — натхненник українського національно-визвольного руху.

Через увесь „Кобзар“ образ поета-пророка і коли ми читаємо його слова, мимоволі думамось і про самого Шевченка. Свого кобзаря Перебендю уже на початку своєї творчості Поет наділяв рисами пророка, який все бачить і все знає та володіє силою „Божего слова“. Це було своєрідним усвідомленням Ролі в житті українського народу. І тому я свою творчість назвав „Кобзарем“. Якщо в історичному плані вважати появу Шевченка, як відповідь на виклик історичної долі — бути чи небути Україні, як нації то Шевченко свідомо прийняв на себе це велике призначення, щоб дати цю відповідь: „Встане Україна і розвіє твою неволю, світ правди засвітить“, „Возвельху малюх отих рабів німчих, я на сторожі коло їх поставлю слово“. Шевченко міг з повним правом звернутися до свого народу словами франкового пророка Мойсея — словами ствердження і наказу: „Підеш ти у мандри твоїх століть з мого духа печаттю“. Так і сталося: печать Тарасового духа лежить на всій пошевченківській історії українського народу.

Надзвичайність появи Шевченка була помічена уже за його життя. Уже 1846 року в оцінці Куліша Шевченко „вже був не „Кобзар“, а національний пророк“ і вся київська інтелігенція, „обгортаючи українського барда глибоким почитанням. Для мене, — писав Куліш, — сяйво духа його було чимось надприродним“.

Інший сучасник Шевченка, В.Білозерський, у листі до М.Гулака від 1 травня 1846р. писав: „Вчора був у мене Іван Якович Посада і сказав, що Шевченко написав нову поему — „Іван Гус“. Я мимоволі приємно задумався над тим, яку геніальну людину ми маємо в собі Тараса Григоровича; бо тільки Геній, завдяки лише глибокому почуттю, може вгадати і потреби народу і навіть цілого століття — чого не навчить ніяка наука, ні знання без вогню поетичного і разом релігійного“.

У наведеному листі сучасника Шевченка є вже часткове розкриття складників геніальності поета — це здатність відчувати і виражати потреби народу і

навіть цілого століття. Ці складники звичайно називають народністю поета і здатністю відчувати дух свого часу та розумінням основних наболілих проблем своєї епохи. Творчість Шевченка тісно пов'язана з найголовнішими і злободенними питаннями сучасного життя його часу. Він був яскравим виявленням типу заангажованого поета сучасності, Шевченко, як характеризував його Франко, „не хотів мовчати та приспівати в собі“ свої думи, не хотів коритися перед самоволею, підлягати „темному царству“, і не тільки сам кидав на нього громими своїх дум... але й других закликав до боротьби з ним“. Політичні поеми Шевченка Франко розглядав як громадянську справу, як діяльність, на яку в умовах царського переслідування був здатний „тільки мужний революціонер“. При всьому цьому, надзвичайна політична обдарованість Поета і мистецтво його слова не лише не втрачали нічого з мистецької вартості його поезії, а набували ще більшої сили і впливу. Літературно-суспільна діяльність Шевченка, в поєднанні мистецтва і революційної дії, виявляють перед нами велике значення поезії у боротьбі народу і велике творче значення великих ідей та світлич ідеалів для поезії, як мистецтва слова.

У цьому й криється одна з таємниць історичної сили і впливу Шевченкових ідей на свідомість його земляків: ці ідеї одягнені в оформленні в мистецькі образи надзвичайної краси і атрактивності, вони не залишають читача байдужим. Як би не називали „Кобзаря“, „біблію“ чи „єдиноклопідію українства“, ця книга поезії являється собою яскраве відзеркалення української духовності і є збірником ідеологічних основ і програмових положень українського національно-визвольного руху, інакше кажучи — ідеології українського націоналізму в кращому, найширшому значенні цього слова.

У цьому розумінні Шевченко є поетом націоналізму у найглибшому і найповнішому розумінні. Визначно український характер і дух поезії Шевченка в жадній мірі не зужує загальнолюдське, універсальне значення ідей і образів його поезії. Як творчість українського національного генія ця поезія є постійним, невисихаючим джерелом національного самозцінення українців, збудником національної свідомості і національної гідності, оживляє припасті історичну пам'ять українського народу і цією своєю особливістю підносить народ на той рівень, коли він став нацією. У цьому

(Продовження на стор. 7-й)

СОВЕТСЬКІ БУХЕНВАЛЬДИ

А в міліції питаються, чого мене сюди привезли, такого „мощного трудягу“! Тут, як правило, всіх засланих скеровують на важку роботу, а мене куди пішлуть? В мене деформуючий остео-артрит, про що я і сам знав ще в таборі. На тазобедрених суглобах є якісь кроваві... (неясно), одним словом, справи мої сумні й несподівані, або, як кажуть німці — „справа і швах!“

Та я не розпочав, бо що зроблю? Хіба тут щось нового для мене, я ж вже до гіршого звик. Не вішатись мені. Ось тобі „здорові кості“, як написав той собака і різник Скриндин з Мордовії. А Ярунин (начальник санітарної уч. ВС-389, майор Ярунин, Пермська область, Урал — М.Л.) сказав мені — „Та я спокійний і задоволений, що кості у Тебе здорові, а все інше, я думаю, від хребетного столба“ — хоч бачив як у мене викручені колінні суглоби, хребет деформований в кількох місцях і чотири чи п'ять хребців цілком злучені.

Лікарі в міліції дали мені посвідку, що до важкої роботи, а також такої, яка вимагає багато ходити — я не здібний! Хай шукають якусь роботу під мої сили, а також мешкання, бо, тому, що я не працюю, то вишу в повітрі! А покищо, що вирішати і яку роботу для мене найдуже — не знаю.

Лікарі в міліції дали мені посвідку, що до важкої роботи, а також такої, яка вимагає багато ходити — я не здібний! Хай шукають якусь роботу під мої сили, а також мешкання, бо, тому, що я не працюю, то вишу в повітрі! А покищо, що вирішати і яку роботу для мене найдуже — не знаю.

Може до суботи щось тут вирішати і вислати, тому покищо не пішіть мені, бо точної адреси не маю. Вам же подати, як буду вже кудись приїждіти, тоді знову напишу. Покищо подаю адресу „до запитання“.

30 січня комендант виповнив анкету і видав мені посвідку замість паспорту та відпустив з міліції. Дав мені власних п'ять рублів, до понеділка, себто 2 лютого і сказав — „Більше грошей покищо не маю, іди до готелю і перебудь там до понеділка“.

В КПЗ годували бодай раз денно, на обід, гарячою баландою, а тут і на снідання і на вечерю давали чай і пайку хліба. Ранком чай солодкий. Тут все вже купую сам. За готель треба заплатити 78 копійок денно. А готель, це тільки голосна фраза. Насправді це стара зруйнована стола в дуже поганому колосі! Холодна собока, ні ванни, ні бані, ні репродуктори; умивальна одна на два поверхи, убиральня надворі — у нас в таборі була краща, бо чиста, а тут!... На все Підгортное — районний центр — одна Ідальня, а шини в ній — прямо жак! У нас у ресторанах — дешево. Капсушка або огіркова юшка — 40 копійок, склянка компоту — 10 коп., котлет — 40 коп., гуляш — 79 коп. і т.п. А в крамнищі — буханок білого хліба (1кл.) — 32 коп., 1 кл. сала — 3,90, одне яйце — 14 коп. і т. д.

(Продовження буде)

РОКОВИНІ УПАДКУ ЦАРСЬКОГО РЕЖИМУ

Мюнхен (П. Ф.) — В кінці лютого (за старим стилем) 1917 року завалився трон Романових. Довго-довго ждали освічені люди Російської імперії, що деспотизм у цій державі згине за слідом під натиском революційного руху. Пророкував Шевченко:

„Козак безверхий упале
Розтрощить трон,
порве порфиру,
роздавить вашого
кумира!“

Полковник Павло Пестель, який підготував повстання проти царського режиму після 1825 року, писав, що після перемоги над самодержавством треба буде знищити всю царську родину, як це зробили французькі „якобінці“ в час Великої Революції! 1789 року.

Революціонери в царській Росії вважали, що цар і його міністри відповідали за убоге життя народних мас і за неволю політичну в цій імперії. Тому замах і убивства членів царської родини в 19 і 20 віках не припинялися. 1866р. стріляв на царя Олександр II студент Каракозов, але не влучив. 1881 року бомба, яку виготовив член партії Народної Волі, українець Микола Кибальчич, розірвала Олександра II в Петербурзі. Старший брат Леніна — Александр Ульянов готував замах на царя Олександра III р.1887 і був за це покараний смертю. На початку 20 віку поширилися замах революціонерів на членів царського роду та на адміністраторів: відомі імена Калєєва, Балашова та інших, що після атентатів на високих державних посадах царського уряду загинули на шибеницях.

Чого хотіли революціонери, ідучи на таке небезпечне діло — убивство слуг царського режиму? Вони прямували до політичної свободи і до реформ в інтересі народних мас, придушених царською адміністрацією. Більшість провідників революційних груп, що вели боротьбу проти царського режиму, належали до заможних, не раз аристократичних родин. Людяність, любов до пригнобленого „найменшого брата“, і ненависть до царських „держиморд“ — правителів Росії — ці почування привели чесних, освічених людей до участі в русі за волю народу, за його права.

Поет Пушкін, що вийшов із аристократичної родини, писав про царя Микола I: „Самовластительний злодей! Теб; твій род я не вижу; Твою погильть, смерть дітей, Я з злобною радістю уживу!“

Однак російські самодержці ніколи не хотіли допустити своїх підданих до участі в правлінні державою. Хоч в країнах Західної Європи і навіть у

Балканських відсталих державах — у Болгарії, в Сербії, в Румунії — діяли виборні парламенти, в Російській імперії панував деспотизм, то було „темне царство“. Коли б цар схотів попустити, доручити владу урядові, вибраному парламентом, то це врятувало б трон Романових. Але сталося так, як у стародавній приповідці: Кого бо Юпитер хоче знищити, тому „відбирає розум“.

В жовтні 1905р. цар Микола II, після програної війни з Японією, підписав маніфест, яким „подарував“ громадянам виборний парламент („Думу“). Але, побачивши, що Дума хоче впливати на політику уряду, цар обмежив її права і нарешті задумав зовсім скасувати Думу.

На біду для режиму, до царського двору втевася провідник, сибірський мужичок Гріша Распутін, що здобув великий вплив на царя, царяцю і на наслідника трону Алексея. Цей хлопець нездужав на невиліковну хворобу — гемофілію (кровотечу). Распутін мав магнетичну силу в своєму організмі і міг спинити кровотечу. Цим способом він здобув довіру царя й царяцї і його ради слухали в державних справах: кого призначити міністром, а кого звільнити. Распутін брав хабарі від усяких кандидатів у міністри і хвалився в розмовах та на бенкетах з різними людьми, що він з царською родиною „за панібратів“.

Скандальні пригоди Распутіна не були тайною, про цього провідника говорили всюди. В Думі посли промовляли проти „темних сил“, що загнзидилися в Царському Селі. До царя приходили генерали і члени царської родини — великі князі — з вимогою, щоб він прогнав від себе Распутіна. Протести не допомагали. Тоді великий князь Дмитро Павлович, князь Юсупов і відомий запальний монархіст Пуришкевич вирішили „рятувати династію“ через убивство Распутіна. Це сталося 18 грудня 1916р.

Але й після того цар не змінив політики, а в кінці лютого 1917р. розв'язав Думу. Цим „указом“ цар викликав протести в Думі і в народних масах Петербурга. До руху прилучилися полки гвардії в столиці. Перший був „Волинський полк. Хлод Дума не хотіла взяти владу у свої руки, але під натиском мас створила „Комітет Державної Думи“, який призначив новий уряд після зречення царя Миколи. То був „Тимчасовий уряд“, який діяв до початку листопада 1917 року.

Большевицька партія захопила владу і створила режим диктатури ще строгіший ніж був деспотизм царя. Так піддані російського царя стали безвольними рабами партійної тиранії.

І я пообіщав. Зраділа сестра майнула з палати. За якийсь час, не так швидко, як здавалося сестрі, професор так прибув до нашої лікарні. Він один ішов у гарному костюмі, а ззаду сунувся цілий натовп медичного персоналу в білих халатах. Половину обов'язку я вже виконав — бачив рух в одному напрямку. Тепер треба стежити за тим, як будуть повертатися. Руки я зможу піднести. Та чи вистачить у мене снаги закрячати, або хоч видавити з себе зойк, стогін, якийсь звук, щоб ним привернути до себе увагу?

Час минав, багато хвилин минуло, а професор з супроводом не повертався. У мене вже заболіли в'язи і стомилися очі дивитися на двері. Я поклав голову зручніше, схиливши її до плеча. Зразу ж, самі собою, очі склепилися. Мене не стало. Я вже не існував. Принаймні сам для себе.

Раптом чую, що до мене хтось звертається. Глянув і бачу білого злізлого професора. Куєнський, з борідкою, на носі пенсне із шпирочком. Професор тримав обома руками історію моєї хвороби. Позаду нього гуртом стояли у білих халатах лікарі міста. Наш лікар Ахундов тримався трохи ближче до професора. Дарма, що він був віком наймолодший серед присутнього медичного пер-

(Закінчення на стор. 8-й)

Василь Гайдарівський

РЯТІВНА КУРКА

(біографічне)

(4)

Воно й не диво. Лікарня наша складалася з трьох палат. Основна, найбільша, це наша. У ній лежали хворі з різними недугами. Сусід мій, це стара людина, повидужав уже боки, заплявляючи водою, що її час від часу спускали з його черева, як з барилла. Побіч нашої палати була менша, де домирили ті, що трупилися рибом, або ті, що їх перевозили від нас, конали на-самоті. Біля лікарського кабінету завжди стояла порожня кімнатка, що її також називали палатою. Кажали, ніби туди клали різне начальство з промислів, а може й самого тресту.

Кожний, хто потрапляв до нашої палати суспільних хвороб, швидко перекопувався, що позбутися своєї недуги тут можна біла випадково, а набути нову дуже легко. Наш лікар Ахундов — мила людина, кожного з нас намагався підтримати ширим добрим словом, а також килим молоком. Медичні ресурси його були не більші, як у першої — ліпшої хатньої господині в приватній аптеці.

А до того ж нас живцем їли мухи. Страшенна сила мух, що гуділи навіть і вночі, як вентилятори. Але вночі не кусали. Зате вдень загризли нас. Доводилося вкриватися ковдрено з головою і дихати й без того тяжким повітрям. Не знаю, як це могло статися, що недалеко від лікарні працювала на повну потужність салотопня. Туди звозили, чи не з усього Дагестану, палло і перетоплювали на корисні речовини. Тоді, як вітер дув від салотопні до нашої лікарні, ми чадили від сморуду. Прикрийшого нічого не вигадася. А горячка мене допалавала. Уже з великим зусиллям я підіймався й, тримаючись за все, що траплялося, найчастіше за плече

чергової медичної сестри, ледве волочив ноги до вбиральні. До своєї майорії я схопив ще й дезінтерію. Вона мене доконувала остаточно. Я усвідомлював, що ще день-два і мене ліжко разом з могою тінню перевезуть до сусідньої кімнати.

У могому житті не раз так траплялося, що коли я остаточно втрачав надію на порятунок і в думці готувався до свого кінця, тоді знаходилася людина, котра мене відволала від смерті. Таким моїм рятівником у Махачкалі була медична сестра Марфа Братченкова, літня жінка, віку приблизно моєї матері. Можливо, вона й керувалась материнськими почуттями, заопікувавшись мною. А може ще й національними. Виявлялося, що ми майже земляки. Рукою можна було дістати, якщо простягнути руку через Озівське море. Я з Донбасу, а вона з Кубані.

Поки я не втрачав свідомості, то розмовляв із своїми товаришами недолі російською мовою. А в маренні переходили на батьківську. Звичайно сестра Марфа не могла не чути. І коли я приходив до пам'яті, говорила до мене по-нашому. Найперше, вона тихенько, щоб ніхто не почув, заборонила мені пити кисле молоко, а шодня приносила мішній навар з кизилу. Від нього терли всі нутрощі, кизил, здавалось, зв'язував мішним вузлом усе моє ество. Напувала мене сестра Марфа живосилом. І свого домоглася. За кілька днів я червоні побував.

Але від мене вже мало що залишилося. Ходити не міг. Часом байдаж до всього, навіть до мух. Доля моя була відома всім. Сестра Марфа унікала зустрітися з моїми поглядами. Вона казала мені щось обнадійливе, та либонь чекала наказу перевести мої рештки до малої палати. Проте лікар вислухав моє серце і, залишивши без змін ліквідує склянок кислого молока, виступався від мене. Серце трималося. Це трохи обнадійвало сестру Марфу. Мені все було однаково. Прокидаючись ранком, я з байдажністю статистика стверджував, що ще існую. І тільки. А якщо мені хтось сказав, ніби я вже неживий, я вважав би це за шілково нормальне явище. Скільки ж тягнути...

І знову до моєї долі втрутився сліпий випадок. Треба було поважно захворіти якомусь начальникові з Дагри-

ПРОТОКОЛ

НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ яке відбулося в днях 24-го до 28-го травня 1976 р. на Союзіні в Кегонксон, Н. Н.

(16)

11. ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ ТА ЇХ СХВАЛЕННЯ (продовження).

Тому 5 років ця Комісія була більше активна, коли була зайнята ще Енциклопедією, коли ми мали ще редакторів Кравцева, Кедріна і Полтаву. Ми дискутували над різними проблемами Енциклопедії, а після того головну роботу виконував головний редактор і ред. Кравців, який особливо багато працював у наше видання, слідував за різними ділянками та прибирав про них інформації і знання. В такій формі працювала тоді Культурна Комісія. Ми планували, щоб редактори Кедрин і Кравців видавали спеціальні брошури в річницю Шевченка, чи Франка, а ми розсилали б їх по Відділах, щоб вони мали на ці річницю та на наші національні свята матеріали для влаштування таких імпрес. Тепер, коли праці над Енциклопедією закінчилися і коли відійшли редактори, праця Комісії продовжувалася: але не була такою живою. Головний редактор працював сам над книжками і, як нам відомо, видав книжку про Мишугу коштом фондів д-ра Мишуги. Таке саме було і з книжкою Чирівського, що її недавно ми видали. Ми ще не знаємо, в якій формі та на яких умовах була ця книжка видана. Не знають того ще члени Екзекутиву. Але ця праця ведеться і вона іде далі. Вона далі залежить від редактора, скільки він може її присвятити свого часу. У справі Плюща ми мали клопоти, коли Світовий Конгрес Вільних Українців пішов на співпрацю з Комітетом Оборони Східноєвропейських Політичних В'язнів і так поминув УККА та навіть представництво Світового Конгресу в Америці. Ці панове мали контакт з Купчинським і вони порозумілися з Плющем, що він має прийти, хоч раніше відвідував Плюща сен. Юзик і пропонував йому прийти до Канади та навіть казав йому про готову для нього працю на університеті за \$30,000 річно. Тоді Плющ відмовився, кажучи, що приїде пізніше, а після того ми довідалися, що він погодився прийти до Америки та що ціла справа його приїзду в руках Комітету Оборони Східноєвропейських В'язнів. Купчинський звертався з цією справою і до нас, щоб УНСОЗ дав гроші на цю акцію. Купчинський запропонував Митрополитові Метиславові включитися до Почесної Комісії, яка вітала б Плюща. Наше становище було, що ми не підемо з цим Комітетом, бо ми співпрацюємо з Світовим Конгресом, а СКВУ з УККА. Ми обстоювали, що справа приїзду Плюща належить до цілої української громади, та що УККА і імені СКВУ має б очолювати цю акцію, бо вся наша українська спільнота в Америці та в Канаді вкладає за останніх 5 років велику працю і чимало гроша в оборону Плюща, якого поставила була поруч Мороза та інших. На нашу думку, це була о кривда для української громади, коли б Плющем мав зайнятися Комітет, який навіть не називається українським, тільки совєтським. Із Совєтського Союзу вже приїжджали сюди різні люди, москалі, жиди та інші. Але, коли мав прийти наш українець, то ми повинні б це використати не для себе і не для Плюща, але для тих, які там ще залишилися і такої допомоги від світу потребують. Ми раділи, що могли допомогти звільненню цього українця і це давало нам надію, що це других можна о так видобути на волю. Але цей Комітет Совєтських В'язнів абсолютно не хотів поступитися і мав зв'язки з Литвиновим, внуком Максима Литвинова, з яким Плющ був приятелем ще з часів школи. Ми ще досі не знаємо всіх фактів, як далеко там був замішаний Світовий Конгрес, і ми саме тепер робимо старання та вимагаємо висвітлення цілої справи. Ми вважаємо, що Плющ є марксистом, як це він подає, та що він ще не є обізнаним з нашою системою. Але я далі думаю, що він є нашим українським надбанням і що ми повинні далі вдержувати з ним контакт. Він є українським патріотом і ми повинні б це використати та далі співпрацювати з ним в акціях оборони переслідуваних українців. Чи нам це вдасться, чи не вдасться, але це наша позиція — становище. Може головний редактор мав про цю справу інші думки, але тоді він хворів, а в нас його заступав ред. Кедрин, коли Плющ був на нашому терені. Справа „Союзівки на середньому Заході, це справа Конвенції, як це ви самі признали. Головний Уряд не був в силі в цій справі нічого зробити. Було запитання про можливість злуки з другими братськими організаціями. Про це ми перекладали на поодиноким дітям Українського Руха Союзу, але в дану пору немає конкретних висказів на таку злуку. Така ситуація із питанням злуки із „Ірвиндіяном“, католицьким братським союзом, і, на мою думку, немає жодного вигляду, хоч про це щось говорилось, на злуку УРСОЗу з „Ірвиндіяном“. Відносно справи д-ра Сосновського не знаю, що ви маєте на думці. Мені припала ця неприємна історія, що був я в тому самому авті, коли покійний д-р Сосновський мав цей атак, як це тоді думали, коли обрали його до шпиталю. Потім виявилось, що причиною смерті була справа нирок. Коли його забрала поліція і повезла до шпиталю, він по дорозі помер. Неприємно справа вийшла з тим, що робив секцію на вимогу пані Сосновської, дружини д-ра Сосновського. Було питання, чи цей чоловік, який робив секцію, зробив її в такій формі, як це було треба. І бачив копію вислідку секції, в якому було сказано, що причиною смерті була недуга нирок, та що серце в покійного було в порядку. Д-р Сосновський був під опікою лікаря, який живив в Джерзі Сіті, але докладно, що йому було, мені не є відомим, бо родина перебрала цю справу і родина далі шукає, як може хтось покійного отруїти. Кажуть, що покійний мав контакти, як зустрічі з членами совєтської амбасди (я не знаю, які вона має докази), але знаю, що дружина покійного і родина далі шукає цю справу досліджує. Я не маю про це даліших інформацій. Головний радний Іванців згадує тут про праме плачення владок до Головної Канцелярії. Дискусія на цю тему вже була. Треба признавати, що це не повинно зникати нашої братської структури УНСОЗу, так як і не повинно внояти зникати Відділів, які будуть мати можливість працювати більше в інших ділянках. Таку систему ввели вже різні братські організації, більш та менш, і вони нам кажуть, що це було для них корисно. Те саме каже головна радна д-р Чопик. Інформації про таку зміну показують, що на початку були всякі проблеми. Ми маємо 86,000 членів, з яких певна частина не буде співпрацювати — вислати владок до Головної Канцелярії та може відпасти. Але це буде малий відсоток. Натомість прамі контакти з членством дали б нам змогу вислати членам матеріали і пропаганду, а крім того вислати в терен професійних організацій. Відділи тоді існували б для посилення братської активності та займалися громадськими справами, як це вже роблять у братських організаціях лютеранів. Членство сходиться в цих лютеранських Відділах чотири рази на рік, переважно в часі свят, і роблять з цих сходів більше святочні афери. Видно, що їм це добре виходить. Ми мусимо

також так поступати, як нам радять професіоналісти. Головний радний Володимир Запаранюк запитував, чому ми не маємо більше обласних організацій. Думаю, що я вже сформував це питання. Особи, які зголошуються до нас на такі пости організацій, не хочуть організувати членів. Вони зголошуються на адміністративну працю, а не на організаційну працю, тому їх покищо такі особи відпадають. Тут не лише питання грошей, але питання того, чи такий організатор буде виконувати свої обов'язки за ті гроші. Він мусить мати 8 до 10 тисяч доларів, але він мусить теж дати продукцію. Від місцевих організацій ми теж вимагаємо, щоб вони давали нам по 5 чи по 10 нових членів і тоді ми їм платимо додаткові винагороди та бонуси, залежно від того, скільки вони здобувають нових членів, на місяць. Вони також приходять та відходять. Так воно є всюди. Наприклад, комерційна компанія має цього року 100 агентів, а вже в другому році залишилося їх в неї тільки 50, а за три роки вже тільки 1. Мусимо жити і працювати з такими фактами, але і далі шукати за відповідними людьми до організаційної праці. Ми пробували також таке з головним радним Іванцівим і нам це не вдалося. Можливо, ми не були відповідно підготовлені до цього, може при добрій підготовці був би кращий вислід, але ця акція нам не вдалася. Головна радна Анна Гарас запитувала про сенатора Юзика. Я вже цю справу його неприязності висвітлюю. Ми маєте рацію, що він не прислав звіту. Також д-р Куропас не прислав свого звіту. Але д-р Куропас має бути тут завтра і я певний, що він свій звіт привезе зі собою, як також зможе висвітлити нам, чому не прислав свого звіту скоріше. Справу д-ра Сосновського я вже висвітлюю. Не знаю, що ви мали на думці, коли казали, що ми братська організація, не поступила, так як була повинна поступити. Тому, коли маєте якісь спеціальні запити, прошу подати їх точніше, щоб я міг Вам відповісти. В нашу будівлю ми не хотіли спершу інвестувати більше, як \$4 міль. Ми думали, що будинок буде коштувати \$12,000,000, та що ми будемо мати позичку на \$ 8,000,000. Але вияшило, що нам буде потрібно інвестувати в будівлю більше, тому що ми позичили від банків тільки 5 чи 5 і пів мільйона доларів. Ми позичили на будівлю від УНСОЗу \$8,000,000 і будемо пробувати робити так далі, як нам це дозволить. Відносно справи Окружних Комітетів може тільки сказати свою думку, що ми витрачаємо на Округи багато часу, а вони фактично нам багато користі не приносять. Коли ми робимо самі натиск на Відділи та секретарів, щоб вони організували нових членів, то робимо це прямо і краще мати з ними безпосередній контакт. Коли ми хочемо, щоб Відділи та секретарі приєднували більше членів, ми повинні їм самим допомагати. Округи можуть виправдати своє існування в якійсь іншій кращій формі. Вони повинні планувати загальні акції, влаштовувати свята чи збори, на які приходили б маси людей. З досвіду бачимо, що на зборах Округ говоримо один до одного те саме, що на збори приходять ці самі люди, які активні, а ті, які не працюють, не приходять на збори. Якщо справи будуть йти так далі, тоді ми не будемо виконувати тіх обов'язків, які на нас лежать. Тому Округам треба звернути більше уваги на загальну союзову, громадську і культурну роботу. Справа підвищеної дивиденди для тих, які мають 75 років, складна, бо членів у такому віці чимраз більше. Головна радна пані Мороз запитувала про сенатора Юзика, про що я вже говорив. Я думаю, що пані Мороз ставиться дуже позитивно до справ і вона має рацію. Канада не виконала того, що там є можливе, бо так є 642,000 українців. Так каже статистика населення Канади, а ми маємо тільки 9,000 членів. Там є величезне поле до пошуку і ми повинні мати в Канаді більше успіхів. Ви маєте спеціальні проблеми в Квібеку, особливо під оглядом фінансів, але про це більше розкаже нам головна касирка. Думаю пані Мороз про Олімпіаду та імпрезу наших молодих організацій є дуже добра. Ми готові зробити для цієї справи те саме, або і більше, як це зроблять інші організації. Коли ж в додатку є нагода зробити нашому Союзові рекламу, то ми цю думку тим більше радо приймемо. І питання, чому в Давніні не відбулося наради Канадського Представництва, це справа цього Представництва. На це відповіді вам сенатор Юзик, чому він рішав не скликати таких нарад. Головна радна питала про таблицю та прикрашення входу до будівлі. Ми не мали грошей і тому покищо здержалися від цих витрат. Головний радний Василь Дідюк запитував за поїздку до Давніну. Останній раз я їздив до Давніну за свої власні гроші, а не від Союзу, хоч ми робили там союзову роботу і відновили працю тамашнього Відділу. Ми маємо надію, що цей Відділ почне тепер краще працювати, як досі. Головний радний п. Кальба давав нам більше поради, як запам'ятати. Це правда, що ми спинали моргиде на деякий час, але тепер знову уділяємо такі позички. Приходять з будинку в одному місці, а розходяться в другому, що я вже навіть висвітлюю точніше. Щодо українського прапора хочу тут зазначити вас, що ми будемо мати не тільки прапор, але і великий напіс, як тільки будемо мати більше грошей. Головний радний Одежинський висвітлює те, і я погоджуюся з головним радним Репетою, що найважливішою справою є організація нових членів. Він був нашим організатором, працював пару років та був добрим партнером. Було б добре, як би він був даліше з нами, але тепер він залишив організаційську працю і в своїй околиці він тепер абсолютно не є активний. А це є зло! Справа пана Дейчаківського є дуже простою, бо він був погодився прийти до нас на працю, коли він не мав іншої праці. Але опісля, коли його покинули назад до його праці, то він туди повернувся, бо там він мав пенсію, право на яку хотів зберегти. Як він закінчив свою працю, то може знову повернувся до нас на пост організатора. Головний контролер д-р Скальчук подав інформацію про будівлю, яка має пів мільйона дефіциту. Це залежить, як справи інтерпретувати. Відносно „Свободи“ він має рацію і я з ним погоджуюся. „Український Тижневик“ вже має бути в новій будівлі, але „Свобода“ досі не є перенесена. Немає жадної перешкоди для переповнення і ця справа в руках нашої друкарні і нашого головного редактора. Бо поверх, де мають бути редактори, вже готовий для них два роки. Машини ми вже маємо такі, що можна велику частину „Свободи“ на них складати, але треба виконувати праці на денний та вечірній зміни. Тому треба змінити розклад праці так, щоб ці машини працювали не всім, але 16, або і 24 години. Машини ці є коштовні і тому їх треба вживати навіть 24 години на добу. Це були б вже вичерпані всі справи, за винятком справи піонерів, які пригадують нам свої резолюції. Наші сеньйори внесли добрі резолюції. Це добрі думки. Ми просили, щоб вони, як фахові люди,

також допомагали нам ці резолюції та думки переводити в діло. Мо хотіли б, щоб вони виносили такі резолюції, щоб можна було приступити до їх обговорення та виконання. На всі культурні справи ми маємо в наших фондах зібраний від членів вкладки до братських фондів по 15 центів місячно. Половина з цього іде на виплати членам допомоги, частина іде на кошти наших Конвенцій, а на народні цілі призначено по 2 центи місячно від досколого члена. Це є по 2 центи місячно від 50,000 членів, тобто \$1,000 місячно, або \$ 12,000 на рік. Якраз такі суми ми розділюємо на культурні і громадські справи. Ми в дійсності виплачуємо постійно більше грошей на ці цілі, тобто більше грошей, як їх маємо на цих фондах, але ми так довго не зможемо робити, бо ми маємо певні обмеження.

Заступник головного передсідника д-р Іван Фліс просив до слова перед закриттям сесії головного організатора Степана Гавриша.

Головний організатор Степан Гавриш: Так як і в минулих роках, цього року перед цими нарадами я звернувся був до всіх вас з проханням привезти на річне засідання аплікації нових членів, бодай по одній аплікації. Ми також проголосили травень конвенційним місяцем. Я вже одержав від вас декілька аплікацій, тому не хочу їх держати в себе, бо наш головний секретар може їх ще сьогодні ввечерю переглянути і звернути тут вам, коли б треба ще щось на них доповнити. Це його праця і він перший переглядає аплікації, які приходять до Головної Канцелярії, як також ті, що їх я приношу. Щодо потім він дає нам інформації, оскільки їх маємо. Я повинен тут сказати, і про це вже була вістка в „Свободі“ зі зникненням, що головний радний Іван Одежинський додержав слово, що його дав не так мені, як д-рові Ялісові на нарадах у Філадельфії, і привіз 20 аплікацій. Тепер я ще подаю, хто з вас привіз та передав мені тут аплікації: Текля Мороз — 5, вона теж привезла аплікації від Віри Баніт — 3, від Олександри Доліницької — 3 і від О. Плешкевич — 2, Анна Гарас — 3, Марія Чучман — 2. Д-р Іван Фліс — 1 та я сам 2. Разом ми отримали 47 аплікацій на загальну суму \$126 000. Раніше прислав нам теж дві аплікації почесний член Головного Уряду Роман Слободя. Але все це на 26 членів Головного Уряду є 6 таких, які не дали ані одного члена. З почесних членів інж. Куропас та пан Іванчук були колись чемпіонами, бо здобували по 110 та 98 аплікацій нових членів. Мушу сказати, що інж. Куропас мав теж в минулому році нових членів і напевно матиме і в цьому. Я всім дуже щиро дякую за аплікації і передаю їх головному секретареві Володимирові Соханові. Якщо ще хтось буде мати якісь аплікації, прошу теж передати їх пану Соханові, бо я вже свою функцію з цими аплікаціями закінчив.

Заступник головного передсідника д-р Іван Фліс закрив на цьому четверту сесію річного засідання Головного Уряду і заповів, що чергова сесія, п'ята, почнеться в середу ранком о годині 9-й.

Головна касирка Ульяна Дячук звернулася перед закриттям сесії з проханням, щоб всі члени Головного Уряду віддали їх виповнені рахунки коштів дозду на засідання та участі в нарадах, друки яких вони одержали від неї раніше.

Середа, 26-го травня 1976 р.

П'ЯТА (РАННЯ) СЕСІЯ

Сесію відкрив о год. 9.12 ранком головний передсідник Носип Лисогір і попросив першого до слова голову Головної Контрольної Комісії мгра Івана Геврика, який зголосився, щоб передати привіт від головного директора для Канади сенатора Павла Юзика.

Голова Головної Контрольної Комісії мгр Іван Геврик: Тут були запитання, чому головний директор для Канади сен. Павло Юзик не приїхав на це річне засідання Головного Уряду УНСОЗу. Якраз сьогодні ранком, коли я був на сніданку, телефонував до мене сенатор Юзик і запитував, як в нас тут все іде. Він просив вас всіх повідомити, що сьогодні і ще завтра ранком буде зайнятий, а участь зможе взяти щойно в останньому дні наших нарад. Він може сісти на літак завтра після полудня і десь біля 7-ої години вечора вже бути тут між нами. Він просив передати вам усім привітання від нього і зазначити вас, що він складе звіт, коли приїде сюди на наші наради.

Головний передсідник Носип Лисогір ствердив, що заступник головного передсідника не мали запитів, тому й не зголосився до відповідей, і попросив чергового до відповідей головного секретаря Володимира Сохана.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ ВОЛОДИМИРА СОХАНА

Почесний член Головного Уряду інж. Куропас заважав у своєму слові, що а перелав йому листа від одного члена з Байону, замість самому подати про те, щоб цей член мав чим доїхати на з'їзд сеньйорів на „Союзівку“. На жаль, я не мав іншої ради, бо цей член був одинином, про якого я знав, що бажає поїхати на з'їзд на „Союзівку“. Ми не мали з Джерзі Сіті не то автобуса, але навіть ні одного авта, що їхало б тоді на „Союзівку“. Головний радний д-р Богдан Футей сказав у своїх завагах, що в нас великий брак контактів із секретарями Відділів. Це правда, що особисті контакти з секретарями є дуже важливі. Коли йдеться про мене, то в моїх обов'язках у Головної Канцелярії я маю великі і численні контакти з секретарями, коли пишу щоденно по 35 до 40 листів до них та коли поладую для секретарів щоденно дуже важливі і пильні справи. Власне через те переважанням працюю в Головній Канцелярії мої контакти з секретарями обмежуються в більшості до листів, телефонів та відвідин секретарів так у Головній Канцелярії, як і в мене дома. Моє листування із секретарями дає їм щоденно точні інформації, висвітнення та поради, і такі контакти дійсно тісно пов'язують нас. Тут було порушене питання, чи члени Головного Уряду організують нових членів, як теж були подані у звітах числа, що і скільки членів приєднав. На цих списках ви не найдете Сохана, з чого виглядало б, що Сохан не приєднав ані одного члена. В дійсності воно інше, бо навіть коли недавно я виповнив аплікацію на нову грамоту для себе і вписав повно в члені свою доню, то організатором цих членів став секретар даного Відділу. Коли я недавно вписав у члені цілу родину, яка платить річно понад \$800 владок, то організатором цих членів став батько цієї родини. Він власне взяв ці грамоти після довгих переговорів і поради, що від другого року дивиденди будуть зменшувати кошти цього забезпечення, а в першому році винагорода за приєднання їх допоможе заплатити вкладки. Я стою на становищі, що в мій праці в Головній Канцелярії я навізую багато контактів з кандидатами в члени та що за мою працю я дістаю платню члена Екзекутиву, тому не було б все в порядку, коли б ще записував нових членів на себе і брав за це винагороду. Я вважаю своїм обов'язком допомагати секретарям таким-аплікаціями нових членів включитися в членську кампанію і заохотити їх до дальшої організаційної праці. Головний радний інж. Дорошенко питав мене, чому друкуємо так пізно протокол річного засідання та чому досі немає ще цих нових клас забезпечення. Я відзначив йому за ці питання, бо з них виходить, що мої власнен-

ня цих справ у звіті були невисвітлені. Тому треба буде мені про ці справи подати ще докладніші висвітлення. Все таки хочу тут зазначити вас, що я стараюсь подати в мому звіті висвітлення про все те, що виконано, що виконано навіть скоріше, що виконано із спізнанням, а чого досі ще взагалі не виконано. Я не пробував нічого скривати, коли навіть щось не було виконано. До висвітлення справи протоколів і нових класів приїду пізніше при відповідях на подібні дальші запитання. Головний радний д-р Анна Чопик та Євген Іванців питали, що зроблено для введення прямого плачення владок членів Головної Канцелярії та чому досі цього ще не введено. Вони також запитували, які наші погляди на ці справи. Пан Євген Іванців запитував теж, чому ми не збираємо адрес хоч би навіть на початку тільки нових членів. Це нам може потвердити наш попередній головний секретар д-р Падох, в якого я був тоді асистентом, що ми в 60-их роках розсилали були до секретарів списки членів і просили їх на цих списках підписувати адреси членів. Від секретарів дістали ми були тоді приблизно одну третину адрес членів. В додатку до цього ми впродовж двох років вписували на картотеках всі адреси нових членів і мали їх, цих картотек, понад 6,000. Але ми не могли і мали їх, цих картотек, бо адреси одержані від секретарів та адреси з аплікацій нових членів скоро ставали перестаріли, бо ж члени перепроводжуються, а нас не повідомляють, коли не передплачують газети. Вийшло так, що ми втратили чимало часу на збирання цих адрес і потім перестали. Здається, що і тепер шкода наперед такі адреси збирати, коли не знаємо, коли будемо їх вживати, а вдержування такого адресару зі змінами досить коштовне. Коли мова про наші погляди на введення прямого плачування владок Головної Канцелярії, то така система, на мою думку, складна для нашого Союзу і ми могли б внаслідок введення її втратити контакт з нашими членами. Що ще важніше, ми можемо втратити чимале число наших членів, особливо тих, які мають малі суми забезпечення і яким вже не буде кому постійно пригадувати про належні вкладки. Коли вислати їм пригадки поштою, то багато з них перестануть платити вкладки за свої грамоти на суми \$500 та \$1,000 забезпечення. Головний радний Євген Іванців та д-р Богдан Футей згадували, що ми потребуємо професійних дорадників, чи правних дорадників. Хоч називали вони цих дорадників різно, відповідь їм на це питання разом, бо йдеться про спільну для цієї справи розв'язку. Д-р Футей сказав у своєму звіті, що ми повинні вибрати, чи назначити якусь комісію. Він, мабуть, мав на думці комісію складену з членів Головного Уряду, або і з когось іншого. Ця комісія мала б слідувати за змінами по стейтах і провінціях законів, які відносяться до братського життєвого забезпечення. Мушу признавати, що нам така допомога потрібна та що ми тепер користуємося дещо із допомогою Кравцового Братського Конгресу, коли йдеться про ці зміни. Але я саме пропонував на засіданні Головного Екзекутивного Комітету, щоб ми пошукали, і в цьому допомагав нас заступник головного передсідника д-р Іван Фліс, такої правничої фірми, яка вже обслуговує інші братські забезпеченні установи і цим самим зможе виконувати теж для нас цю дуже складну службу. Йдеться тут не про одного, який знає закони свого стейту, бо ми маємо дозволу на ведення забезпечення підприємства у 17 стейтах та 7 провінціях. Коли іде про професійних дорадників життєвого забезпечення, то в нас в Головній Канцелярії вже виробилася певна група службовців, до яких зачисляли нашу головну касирку і себе, які є професійними людьми в ділянках братського забезпечення. Друга справа, це потреба професійного дорадника у справах продажу і пропаганди братського життєвого забезпечення. В цій ділянці ми могли б користатися з поради, бо хоч ми і вже вживаємо різних способів для продажу забезпечення, щоб зрушити з місця застій, то такий професійний дорадник міг би внести до нас щось нового, може і корисного. Отже тут можна б попрацювати. Треба однак пам'ятати тут завжди про найважливіше: ключем до успіхів у приєднанні нових членів є така особа організатора. Тому, коли не маємо такої людини, яка поступає до дверей кандидата, то і всі дорадники на це нічого не поряту. Головний радний Василь Дідюк питав про нові машини, нові грамоти, чому головні радні не пишуть звітів і про поширювання в Канаді „Свободи“. Він ствердив, що в Канаді передплатників „Свободи“ стало більше. На ці питання дам короткі висвітлення. Ми маємо нову машину IBM ч. 403, якою ми замінили стару машину ч. 402. Ми закупили її, щоб скоріше друкувати місячні вискази членів і завдяки тому скоріше виходять до Відділів розметки. Ми маємо в плані закупити новий сортер, нову машину на місце старої, яка це працює. Закупимо цей новий сортер після нового року, щоб не робити надто багато витрат у цьому році. Ми думали про введення в нас комп'ютерів, але „комп'ютери“ мали бути на те, щоб ми самі калькулювали та виготовляли чеки дивиденди і ввели їх у систему та ставили дивиденди, відповідно не лише до суми забезпечення, але і висоти вкладки та нагромадження на грамоті резерву. Але тому, що ми покищо перенесли, чи передали працю над виготовленням дивидендових чеків сусідньому банку, тепер немає потреби в нас вводити більших машин тільки для виготовлення висказів. Щоправда, на нових машинах ми мали б поліпшення, як наприклад були б видруковані на вказав навіть великі суми забезпечення, бо нам тепер забракло місця на десятках тисяч на картотеках IBM, які мають 80 позицій. Але це однокорінь, яка в нас неможлива. Ми не відмовляємося від поступу і може колись на нові машини перейдемо. Пропонуємо тепер в деяких стейтах закони мають вимагати від забезпечених установ, щоб вони в повідомленнях про вкладки подавали відразу не тільки висоту вкладки, але і вартість грошового звороту та суму дивиденди, яка за дану грамоту належить. Тоді, коли нас примусили б це робити, нам треба було б перейти на „комп'ютери“ з дисками і т. п., щоб мати шкортний доступ до всіх даних про кожну нашу грамоту і мати змогу одночасно обчислити та видрукувати потрібні дані про резерву і дивиденду. Але покищо цей закон не увійшов в силу. Про нові плани забезпечення можемо прочитати висвітлення в мому звіті. Там я подаю, що ми вже маємо апробату всіх стейтів та провінцій, за винятком Пенсильванії, яка дала нам тенитивну апробату на друку цих грамот і додаткового договору, що їх треба було для цього стейту зробити дещо іншими від всіх інших. До одного плану ми ще маємо додрукувати таблиці і ця праця чекає на її виконання в друкарні. Ми могли б ввести ці три нові плани дуже скоро, коли йдеться про їхню апробату. Але було б краще зробити це від 1-го жовтня, чи навіть від 1-го січня 1977-го року, тому що ці три плани досить складні. Коли на нараді голів Округ я пропонував був висвітнити ці три плани забезпечення, один із голів, до речі правник, перебив мене і сказав: Іване Сохана, не крутіть нам цим голови, бо нам це нецікаве! Ми хочемо перед випуском цих нових планів у світ виготовити багатий інформаційний матеріал, літературу з докладними описами цих планів та пропагандний матеріал, щоб всі секретарі та організатори запам'ятали наперед дуже докладно і цім новим нашим товаром. Ви знаєте, що ми маємо ще таких, які відносять продавати тільки одну класу забезпечення і тільки грамоти на суму \$1,000. А тут прийдеться говорити членам і кандидатам в члени про пенсійне забезпечення, про термінове забезпечення із зменшуваною сумою, та про грамоту для молоді з од-

норазовою вкладкою до 23-го року життя та автоматичною зміною цієї грамати на грамоту класу Р-65 за \$5,000. Ця грамота за одноразову вкладку \$75.00 до 23-го року, а потім за річну вкладку по \$75.00 за \$5,000 забезпечення даватиме право власникові підвищувати суму забезпечення по \$5,000 аж до суми \$25,000, коли він буде одружуватися, коли в нього чи в неї будуть народжуватися діти, та в означених річницях грамоти. Отже ця грамота має гарантію на підвищення суми забезпечення без лікарських оглядів аж до суми \$25,000. Тому треба буде виготовити далеко наперед інформаційний матеріал та різні брошури з пропагандою цих планів, що ми повинні зробити на спілку із Організаційним Відділом, а тоді треба буде теж докладно поінформувати секретарів та організаторів про ці плани на курсах, зборах, чи навіть спеціальних для цього зустрічах. Шойно після цього всього можна буде випускати у світ ці нові три плани забезпечення. Коли б ми тепер розголошували без підготовки ці нові класи забезпечення, тоді багато перспектив казали б нам, що вони вже почекають на такий — то чи інший новий план забезпечення. Таку помилку перед реформою вкладок зробив був один наш братський союз і тоді можна було почути в терені, що кандидати в члени чекали на новий товар. Запитував головний радний Василь Дідюк, чому головні радні не пишуть звітів. Треба признати, що деякі присилають дуже скоро, деякі привезли свої звіти шойно сюди, на деякі ч чекав у минулому році до жовтня, а на один звіт я таки не дочекався і тоді написав його звіт із запису на стрічці, як він цей звіт здавав усю. У своєму звіті я гадаю, що тепер в Канаді більшість постійно число передплатників „Свободи“.

Тут ми говоримо з паном В. Дідюком. Що більше, він сам раніше докладав багато труду до того, щоб кожний новий член ставав відразу передплатником „Свободи“. Ми маємо одного секретаря в Канаді, інженера Горничя, який пропонує кожному новому членові, як також давним членам, щоб вони переплачували „Свободу“. Завдяки цим заходам „Свобода“ більшість в Канаді число своїх читачів — представників. Нам поставив був пан Дідюк запит, чи може тільки зробив замітку, чому він має розсилати секретарям на Сході Канади відзнаки та книжечки для членів. Ми просимо його, щоб він це далі зробив. Це саме робить головний контролер мгр Іван Геврик на Заході Канади і головна радня Текля Мороз у Квібеку. Ми поступасмо так тільки тому, що по вислаті з Америки поштою членські відзнаки та книжечки мусіли б секретарі йти до митних урядів та заплатити мито. Я привіз зі собою 150 відзнак і стільки книжечок та хочу просити вас троє з Канади розділити їх між собою, якщо ви згодні продовжувати такий спосіб розподілу секретарям відзнак та книжечок. Головний радний інж. Кальба каже, що ми маємо проблему підшукувати на місці секретарів, які вмиряють, нових секретарів. Це правда. Але хочу вас потішити, що впродовж останнього року ми мали декілька таких випадків смерті секретарів (а всіх покійних секретарів я вичислив у масу звітів), і якось так склалося, чи хтось постарався про те, що в кожному випадку найшовся новий секретар і праця іде далі. У 287-му Відділі дружина покійного секретаря мгра Осипа Стецури перебрала секретарство. Також у 158-му Відділі перебрала секретарство дружина покійного секретаря д-ра Олександра Саноцького. У 52-му Відділі взяв цей пост внаслідок секретаря Петро Пилипчук після смерті Дмитра Хрупаля. У 221-му Відділі після смерті головного радного Тараса Шпікули секретарювала якийсь час його дружина, а від неї перебрала секретарство спершу пані Карачевська, а потім пан Карачевський і вони ведуть цей Відділ дуже добре. У 8-му Відділі в Йонкерсі покійному Василеві Мандзіві перебрала секретарство пані Марія Кульчицька і веде Відділ дуже добре. Також у 170-му Відділі після виїзду секретаря Дмитра Дидика до Аризони перебрала секретарство пані Галина Гаврилюк та веде цей Відділ гарно і здобувас далі чимало нових членів. Відійшов у 270-му Відділі на пенсію секретар Степан Островський, а його місце займає його зять п. Павло Роїк. Значить, так зле не с. Але ми всі кажемо, правильно кажемо, що нам потрібно більше людей до праці, людей відданих, які працювали б по Відділах та у нас в центрі. Приходжу до справи протоколу і листа, про якого гадаю, до речі мій приятель інж. Кальба. Я собі уявляю, яку він мав прикру місію, коли на зборах його Відділу піднісся справа спізненого протоколу і він сам мусів заадресувати до мене коверту і вислати мені листа з резолюціями відносно спізненої публікації протоколів. В цих резолюціях Відділ каже, що він протестує проти спізненого друку протоколу з попереднього річного засідання, що він пропонує піднести цю справу на річному засіданні Головного Уряду і він у цій же резолюції пропонує, щоб головний секретар, як винного за це, покарати так, щоб він платив за кожний день спізненого по \$10 на Стипендіяльний Фонд. Це одна резолюція Відділу, яка дуже гарно виглядає. Але я вас запевняю в одному, що я в моїх податкових звітах, коли пишу про видатки на добродійні цілі, то дохожу до суми \$2,500 і більше до неї не додаю датків. Бо податковий уряд готов не повірити мені, що стільки їх справді маю. Тому я не хотів би, щоб мене мої приятелі, ці власне — наші члени вчили якраз того, скільки я маю давати на добродійні цілі. А не хатів би собі з цієї справи жартувати. Навпаки, я хотів би вам цю справу дуже докладно висвітлити. Фотокопії з цього листа, чи радше з копії листа, що її я отримав, передав я другим членам Головного Екзекутивного Комітету та головному редакторові „Свободи“. Прошу звернути увагу, що цей лист був адресований — звернений до Головного Уряду УНСоюзу, а Головна Контрольна Комісія дістала тільки його копію і таку ж копію переслала Відділ мені, тобто головному секретареві. Отже крім того, що цей лист зажурих мене, я не міг нічого іншого з ним зробити, не повинен був на нього відповідати, бо він був звернений до Головного Уряду і тому я повинен був чекати на порушення цієї справи на цьому засіданні. Цей лист має бути відчитаний на річному засіданні Головного Уряду, тому я дуже прошу головного радного інженера Кальбу, щоб він цього листа тут відчитав. Коли Ви, пане інженере, не маєте зі собою копії цього листа, та я передам Вам після мого слова свою копію, щоб Ви могли її відчитати. Але щоб всі ви вже тепер знали в чому справа, тому що про неї я вже тепер даю висвітлення, то я сам прочитаю вам частину, яку вважаю потрібною для мого висвітлення. Там у листі між іншим написано так: „Такі поступовання Головного Уряду насущас підозріння, що спізнено публікування з роблене тенденційно, щоб члени не мали змоги реагувати на справу тоді, коли вони актуальні. Тому Загальні Збори Відділу УНСоюзу в Денвері доручають Управі Відділу звернутися в цій справі окремим листом до Головного Уряду та перед річними засіданнями. Загальні Збори доручають Управі Відділу звернутися у цій справі до інших Відділів УНСоюзу. Загальні Збори уповноважують та доручають нашому головному радному інженерові Мирославу Кальбі підняти цю справу на річному засіданні“. Беручи до уваги рішення членів Вашого Відділу, Ви повинні, пане інженере Кальба, відчитати тут цього листа. Я не міг сам цього листа відповідати, бо лист не був звернений до мене. Я не повинен був відповідати на цього листа, теж і тому, що в ньому я був підсудним, чи оскарженим, а це оскарження мало бути піднесене на річному засі-

данні. Тому я вважав, що Ви, пане інженере, повинні це тут зробити. Тепер подам вам коротку історію цього протоколу. Бо він мене балить. Я написав у своєму звіті, що я не виконав на час мого обов'язку виготовити протокол річного засідання Головного Уряду і там же також подав причину, чому так сталося. Прошу пригадати собі, що на попередньому засіданні ви сказали, коли пан Дідюк пропонував не друкувати в газеті „драстичних, чи дуже критичних або песимістичних заваг про УНСоюз“, то тут висловлено побажання, що протокол треба друкувати повністю, бо ми не хочемо мати цензури. Були два голоси, які зайняли були таке становище, а пропозиції пана Дідюка ніхто не підтримав і цим самим не було над нею голосування. Отже я мусів респектувати вашу волю і взявся до писання великого протоколу, що вимагало багато часу. Другою причиною, чому я спізнився протоколом, було те, що я маю в першу чергу важні та пильні обов'язки обслуговувати всіх секретарів Відділів та членів, як і кандидатів на членів. Але до цього я ще повернуся пізніше. Ще децю про історію писання протоколу. Коли впродовж попередніх 8 років були спроби передати мені обов'язки ведення протоколів Головного Уряду та Головного Екзекутивного Комітету так на засіданнях Головного Екзекутивного Комітету, як і на різних засіданнях Головного Уряду, то всі ви добре знаєте, бо напевно пам'ятаєте, що я тоді вперто та відмовлявся, визнаючи, що я маю велике переважання працею і тому ви не повинні додавати мені більше обов'язків, бо мені дуже важко з ними впоратися. Коли вікні збрела це Конвенція, тобто дала мені обов'язок вести протоколи, я заявив був у своєму першому по Конвенції звіті, тут перед вами на попередніх річних нарадах, що я вважав, що мене переважали працею, та що я буду все так старатися виконувати всі ці обов'язки в міру моїх можливостей, чи спроможностей. Прошу поглянути в протокол з попереднього річного засідання, в якому подана ця моя заява. Я працюю по 16 до 18 годин денно включно із суботами та неділями. Я сплю по 3 і пів до 4 годин на добу. Але, на жаль, в мене доба, так як у вас, має тільки 24 години. На жаль, в мене тяжче, так як у всіх, має тільки 7 днів. Якби ви могли щось такого зробити, щоб у Сохана доба була довша і тиждень мав більше днів, то я за це подякував би вам. Питайтесь, як я це видержу. Як бачите, видержу, але при нагоді попрошу о. Ващука, щоб помолвився за мого здоров'я. Я встаю рано о годині 4.30, на автобус сідаю о годині 5.20 і перед сотою я вже в Головному Канцелярії. Я вертаюся до дому на вечерю і після неї працюю дома до 1-ої, або 1.30 ночі. Моїм першим обов'язком с, очевидно, обслужити 460 секретарів Відділів та членів, і то не лише членів, але теж кандидатів у члени — проспектів, до яких пишу листи. Я вже згадував вам про те, що я також організую нових членів. Крім листування я маю телефони не тільки в Головному Канцелярії, але і дома. В додатку я маю теж відвідувачів — секретарів, членів і проспектів не тільки в Головному Канцелярії, але і дома. Часом навіть о годині 11-ій чи 12-ій заходить до мене секретар і приносить аплікації, чи розмет, та каже: чому я маю тратити 13 центів, коли ви можете віднести це до Головної Канцелярії вже завтра рано. Я ніколи не відмовляюся допомагати секретарям і бути для них готовим до співпраці кожної хвилини. Бо секретарі виконують свою союзову працю пізно ввечері і по ночах. Тому я завіз такий звичай, і це стало моїм обов'язком приймати телефони навіть по півночі та приймати союзових відвідувачів, коли б вони не прийшли, у мій хаті на доліні, коли моя родина вже спить нагорі. Бо коли ці секретарі після своєї денної праці стараються зробити щось корисного для УНСоюзу з ідеї, то мені не випадало б відмовити їм допомогти, чи поради, або загальні співпраці з ними. Праця над виготовленням протоколу внаслідок переважання цими всіма важкими і пильними обов'язками залишалась мені на дуже пізні години ночі. Я стараюсь зробити все, що було можливим, і тому часто не мав я на добу навіть чотирьох годин сну. Я пробував спершу заангажувати когось другого до писання протоколу. Це може potwierдити наш головний редактор, який був такий добрий і допоміг мені намовити одного з його редакторів, щоб він писав цей протокол із запису на магнітній стрічці. Але він полюбив писати протокол і після однієї стрічки відмовився, тому що йому було тяжко і він не мав на це стільки часу. Описав передав я переписування зі стрічок цілого ходу нарад одній нашої службовиці, до речі, дуже працотвірній пані. Вона почала робити транскрипт, але, коли хотів навчити її з такого транскрипту писати протокол, я побачив, що з цього нічого не вийде. Бо ви знаєте, як ми на засіданні говоримо. Треба зі стрічки гадувати, де точка, а де кома, а в додатку до цього на наших засіданнях багато мси про дуже факхові справи, з якими вона ще не обізнана. Тому я казав їй даліше робити транскрипти, а тоді вже сам на підставі транскрипту і моїх записок писав по ночах цей протокол. Хочу звернути увагу на те, що вже в першому дні після закінчення засідання я виготовив і передав „Свободі“ всі резолюції та рекомендації, схвалені на засіданні. Вони були віддруковані в першому числі „Свободи“, яке вийшло після річного засідання, завдяки співпраці головного редактора та друкарів „Свободи“. На звіти деяких урядовців я чекав до жовтня, а одного таки не дочекався і вікні зробив транскрипт з його звіту, складеного усно на засіданні. Я не хочу тут називати прізвищ, бо ми всі знаємо, як це с. Як і знає той, хто не дав звіту, про кого мова. Тут справа не в тому, щоб я хотів когось обвинувачувати, але радше в тому, щоб ви мене зрозуміли, в яких обставинах відбувалася моя праця над протоколом. Прошу поглянути на 40-й параграф нашого статуту, в якому мова про обов'язки головного секретаря щодо проголошення протоколів. Наш статут каже: „проголошувати всі звіти та всі рішення“, тобто резолюції та рекомендації, але не пише нічого про дискусії. Я хотів цих постанов статуту держати. Я покладався на це постановою нашого статуту минулого року, коли ми тут говорили про скорочування протоколу, але він висловився за тим, щоб я не скорочував, „не цензурував“ протоколу, а писав повний протокол. Коли мова про постанову статуту, прсимо поглянути, як вони були в нас виконані. Всі рішення були поміщені в першому числі „Свободи“ після річного засідання. На звіти, які я повинен був помістити до кінця наступного місяця по закінченні засідання, я мусів чекати, бо всіх не мав. Чи мав я друкувати у „Свободі“ тільки ті, що одержав на час, а решти не друкувати? Ваше доручення було виготовити та опублікувати повний великий протокол, без скорочень. Тому я стараюсь такий протокол виготовити. На всі 442 сторінки писаного на машині протоколу я мав уже у вересні більше, як дві третини готового протоколу. Це можуть potwierдити члени Головного Екзекутивного Комітету, головний редактор і члени Головної Контрольної Комісії, які були в тому часі в нас на контролі. Я їм ці готові матеріали показував і нічого перед ними не скривав. До „Свободи“ передав я 3/4 протоколу, тобто 324 сторінки 3-го листопада, а на решту 118 сторінок складалися резолюції та рекомендації, які були вже раніше написані на 60 сторінках і складені в друкарні раніше, та 58 сторінок, які мали включати певні додаткові заваги, чи голоси урядовців поміж цими прийнятими резолюціями та рекомендаціями. „Свобода“ почала публікувати протоколи 30-го грудня, а закінчила 30-го березня. Про „Свободу“ та її працю над протоколом можу тільки сказати, що вона

мала свої труднощі, коли йдеться про брак складачів, коректорів та взагалі персоналу. Тому після появи першої частини протоколу, тобто його перших сторінок, коли я побачив їх коректу та як був протокол віддрукований, я пішов до головного редактора та запропонував йому, що я сам буду робити коректу. Тоді я вже даліше сам робив мовну коректу, яку ще часом поправляв головний редактор, та переводив коректу складеного матеріалу перед друком. Я мусів теж переписати деякі звіти урядовців та їх при цьому справити, бо в них, кажучи шире, мова і стиль не були рівні стандартів „Свободи“. Отже ми мали різні труднощі. Але основна вина за спізненого протоколу була моя і нікого більше. Вам все це розкажу, щоб ви знали всі обставини, в яких мені приходилося працювати над протоколом. Відносно нашого цього річного протоколу я хотів би відразу з вами порадитися та попросити вас застановитися і винести рішення, як має виглядати цей черговий протокол з цього нашого засідання, та що можна б зробити, щоб допомогти мені пріспішити виготовлення протоколу. В першу чергу дуже прошу вас передати мені вже тут всі свої звіти. Коли б у майбутньому всі наші звіти були переслані до Головної Канцелярії не до кінця березня, як це повинно б бути, але до кінця квітня, то ми можемо вам гарантувати, і це може potwierдити головний редактор, який з цим погоджується, що ми матимемо складені всі звіти перед річними засіданнями, а тиждень після закінчення річного засідання ми можемо б почати друкувати ці звіти. А так, як раніше, вже день після річного засідання (його закінчення), ми будемо мати проголошені у „Свободі“ всі наші рішення, тобто резолюції та рекомендації. Але тепер прошу вас подумати, що ми маємо зробити з дискусією. При цьому прошу вас спершу це раз приглянутися до своїх звітів. Прочитайте і подумайте, чи в них ви звітуйте про свою працю, чи може вже там починаєте дискусію над працею других членів Головного Уряду. Бо коли ви у звітах починаєте дискусію, тоді треба нам зважити, чи це було б правильно, щоб після публікації таких звітів із дискусією пропускати дискусію із відповідями на вже порушені дискусійні справи. Як можна б тоді не помістити в газеті відповідей критикованих у звітах урядовців. Тому, на мою думку, було б краще, коли б ми у звітах не починали від дискусії над чужою працею, тільки обмежувалися до звітання про нашу власну працю. Пригаду, що наш статут постановяє, що ми маємо обов'язок публікувати звіти, а не маємо обов'язку публікувати дискусії. З другої сторони це не така легка справа, коли члени Головної Контрольної Комісії власне мають подати оцінку (і критику) праці членів Головного Екзекутивного Комітету. Бо тоді належало б дати місце чим членам Головного Екзекутивного Комітету на відповіді та висвітлення критичних заваг. Отже ми мали б розв'язку, коли б із всіх звітів, чи радше текстів, що їх публікуємо, виключили всю критику, а тоді так же само пропустити в проголошеному тексті протоколу дискусію із відповідями на критику. Покликаюся тут на голос головного радного Василя Дідюка, який на попередньому засіданні ствердив некорисність для УНСоюзу публікування у „Свободі“ дуже критичних і песимістичних голосів. Ваші звіти я маю обов'язок друкувати повністю, бо так постановяє статут. Але ви могли б ці звіти обмежити до звітання про свої праці, справляючи їх тепер, чи відповідно скорочуючи для публікації. Тому казавкаю вас ще раз прочитати свої звіти і пригадати, що в них буде корисним, а що шкідливим для УНСоюзу, коли їх опублікуємо. Головний контролер д-р Іван Скальчук запитував мене, коли вислато членам Головного Уряду звіти, чому вислато їх так пізно, та чому вікні деякі наші звіти появились шойно тут на залі на столах. Я маю тут перед собою теку із складеними в ній звітами. А на обгортці цієї теки маю відновити дати, коли кожний звіт до нас прийшов, коли я віддав його до друкарні, коли друкарня передала мені вже складеного і я прочитав його коректу. Я не буду називати прізвищ, лише подам числа, щоб ви знали нашу долю із звітами. Тільки чотири головні урядовці прислали свої звіти на час, тобто до 31-го березня, до Головної Канцелярії. Два члени Головного Екзекутивного Комітету дали готові до друку на час свої складені таблиці з цифрами. Всі звіти, що їх ми отримали до 8-го травня, а найбільше їх пришло до нас в останніх днях від 3-го до 8-го травня, ми ще всіли були віддруковані та розіслані всім членам Головного Уряду у першій пошті. Ще три звіти прийшли до нас 10-го травня, а четвертий — 15-го травня. З цих чотирьох ви ще три дістали. Тут належить вам висвітлення, щоб ви не мали сумніву, що звіт головного контролера д-ра Скальчука прийшов до нас 10-го травня, але він не був зложений, бо мав багато таблиць. Натомість інший короткий звіт був віддрукований, як один із цих трьох, хоч прийшов 15-го травня. На нараді привезли свої звіти 8 членів Головного Уряду і тому вони вже не були друковані. А це досі не маю звітів від чотирьох членів Головного Уряду. Тому і мої пропозиції друкувати самі звіти якнайскоріше відпадають. Ось такий стан наших річних звітів. За те, що я не виконав постанов статуту і ми не віддрукували в газеті на час протоколу не відповідас ніхто інший. Скажу тут шире, що я не міг виконати цього всього скоріше, бо так не було в мене часу. На закінчення хочу подати тут ще своє висвітлення та становище до заваг, що її зроблено раніше. Головному передсідникові зроблено закид, що він похвалив мене, чи радше мій Рекордовий Відділ і ще другі Відділи, а когось не похвалив. Головний передсідник має право мати свою оцінку. Запевняю вас, що я не просив його, щоб він хвалив мене і мій Відділ. Але, коли поглянете у мій звіт, побачите, що я сам похвалив Рекордовий Відділ. Я сказав, що мій Відділ, „тім“, правдою дуже добре та що ми маємо в цьому добрих і професійних працівників. Я вважаю, що моїм обов'язком с похвалити їх та дати їм признання власне тому, щоб ніхто не думав, що Сохан сам робить всю роботу, або що Сохан хоче сам для себе взяти всієї кредит за працю цілого Рекордового Відділу. Прошу прочитати це все у моєму звіті. Тому я приймаю признання від головного передсідника, як і признання та подяки від секретарів Відділів, що їх дістаємо часто в Головному Канцелярії, не як похвали мені — Соханові, але як похвали і признання всім моїм співробітникам, які с дійсно професійними. Як с віддані нашої установі, та якими я горджуся.

Головний передсідник Посип Лисогір: Дякую Вам, пане секретарю. Тепер прошу до відповідей головну касирку пані Ульяну Дячук.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОЇ КАСИРКИ УЛЯНИ ДЯЧУК

У своїх записках бачу, що перший запит поставила мені головна радня Анна Гарас. Вона затримала справу незаплатеного рахунку за Збори Округу Вілкс Берв. Я одержала була рахунок після цих Зборів і, знаючи, що Округа дістала була нагороду, відповіла Округу, що Округний Комітет повинен сам покрити цей рахунок із своїх фондів, коли Округа дістала була нагороду. Не знаю, чому голова Округи, замість в д-повіді мені, що вже Округа цих фондів не має, бо їх видала на щось, нагнівався на мене. Ми маємо кожного дня багатьох рахунків, що їх розгладасмо і над ними дискусіюємо. Голова Округи повинен був відповісти про це і ми буди б йому той рахунок без жад-

них проблем заплалили. Головна радня Текля Мороз ствердить, що наша дивиденда с замала та що ми повинні б виплачувати дивиденду що три роки, як це роблять інші канадські організації. Ми мали недавно зустріч з актуарієм і з ним, як і кожного року, затримали справу ставок нашої дивиденди. Він сказав нам, що наша дивиденда в перших десяти роках с навіть за висока. Він у тому ділі спеціаліст, бо займає високе становище у великій фірмі „Піт, Марв к енд Мічел“. Шойно в пізніших роках дивиденди в американських комерційних компаніях с більші. Ми обговорювали з ним можливість реформи нашої дивиденди і він сказав, що ми могли б на-місці теперішніх ставок, які починаються для всіх клас по \$5.00 від тисячі забезпечення, ввести дивиденду, яка була б виплачувана відповідно до класів забезпечення і суми вкладок. Над цим питанням ми будемо ще даліше застановитися і, можливо, в короткому часі ми прийдемо до певного рішення відносно обчислювання дивиденди. Ми також говорили про можливість виплати дивиденди членам, коли вони відходять, чи то із згрозешленими грамотами чи з дозрілими грамотами. Такі дивиденди „На відході“ були б найбільше раціональними. Коли йдеться про задержання дивиденди за два роки і виплати її шойно у третьому році, та, я думаю, що наше членство не було б цим способом задоволене. Ми маємо багато членів, які чекають на виплати дивиденди шороку, щоб цими дивидендами заплатити свої вкладки. Я вже і в цьому році мала декілька листів, в яких члени запитували мене, „коли буде виплата дивиденди, бо я не могу заплатити своїх вкладок“. Пані Мороз також запитувала, які відсотки отримуємо в Канаді від наших інвестицій. Ми можемо інвестувати гроші тільки в бондах, виданих канадським урядом, або провінціями Канади. В минулому році ми інвестували були в бондах провінції Манітоби на 10%, в провінції Нова Скотія на 10 і 3/8%, в Онтаріо на 10 і 1/4%, в Бритійській Колумбії на майже 10% і в Квебек майже на 10%. Коли мова про банки, то ми маємо до діла з двома банками: Роял Банк оф Канада і Кенедіс Імперіал Банк оф Комерс, але ми не держимо в них грошей на відсотки, тільки на чеківних кнтах. Наші Відділи депонують у відділах цих банків по цілій Канаді зібрані вкладки членів, а ці філії пересилають ці гроші на наше конто в Торонті. З цих конт ми видаємо чеки і до цих конт депонуємо гроші. Головна радня д-р Анна Чопик поставила мені декілька запитань, які відносились впершу чергу до наших інвестицій в уділах. Всі інвестиції в уділах (станках) були пороблені ще в 1971 році. Тоді закуплено 20,000 уділів Гамільтон Траст за суму \$400,000, тобто в ціні по \$20.00 за уділ. На кінець грудня 1975 року їхня ринкова ціна була \$20,000. В тому часі, тобто в 1971 році, закупили ми теж 10,000 уділів Колоніал Конвертібл Фанд. З кожного роком наша власність у цих уділах збільшується через інвестування дивиденди. Книжкова вартість цих уділів \$119,600.25, а ринкова вартість з кінця минулого року \$86,104.14.

Також потала мене пані д-р Чопик, скільки маємо залеглих гіпотечних позичок. Ми мали накінець грудня 1975 року п'ять таких позичок на суму \$98,000, від яких ми не одержували в дотекі. Це позички на будинках у Бронксі, в найгіршій ділянці Нью Йорку, де ми поносимо постійно втрати впродовж 3-4 років. Ми навіть не робимо старань, щоб ці будинки перебрати, бо знаємо, що не будемо мати з них прибутків. Ми мусимо бути пригтовані на дальшу втрату на гіпотечних позичках, з огляду на фінансову кризу в Нью Йорку, бо важко в таких обставинах припускати, що ситуація в Бронксі може якось поправитися. Пані д-р Чопик також звернула увагу на те, що ми мали сто сорок дві тисячі доларів улькованих на однім банківім конті. Ми н.коли стільки грошей не держимо на банківсому конті. Але при кінці року наші Відділи розраховуються з нами пересичо в останніх 3-4 днях року. Тоді ці гроші мусимо виказати на конті, коли банк ще не отримав грошей на ці чеки із інших банків і шойно тоді ми ці гроші можемо інвестувати. Це с причина, чому банкове конто на кінець місяця виказує таку велику суму грошей. З того банкового конто, до якого вкладаємо зібрані вкладки, як теж інші прибутки, ми пізніше гроші розкидаємо по інших чеківних кнтах на виплати, або інвестуємо їх, так що вони в цім банку залишаються дуже короткий час. Я хочу зайняти становище до так званого „Дайрект біллінг“, або прямого виплачування вкладок від членів до Головної Канцелярії. Я особисто вважаю, що ми повинні дуже поважно над тим застановитися і поробити відповідні кроки, щоб ми могли збирати прямо вкладки, передовсім у тих Відділах, які залягають з виплатами вкладок до більше, як три місяці, де маємо проблеми із секретарями і де ми бачимо, що секретарі не вив'язуються зі своїх обов'язків. Нам надзвичайно допомогло б, коли б ми могли відразу у Відділі, який залягає з вкладками, звертатися прямо до членів та просити їх, щоб вони прислали нам вкладки прямо до Головної Канцелярії. На жаль, цього ми робити не можемо, хоч маємо з деякими Відділами проблеми. На запит відносно „Мючел Фанд“ хочу висвітити, що на підставі домови із „Колоніал Конвертібл Фанд“ ми їх дивиденду інвестуємо в нових уділах. Це с один із кращих фондів і їхні уділи напевно підійдуть на вартості за деякий час, тим більше, що вони все виплачують дивиденду. Тепер ми інвестуємо в їх уділах і пересича ціна тих уділів с менша. Головний радний Василь Дідюк звернув увагу на те, що мої минулі звітих я обіцала видавати чеке дивиденди в перших трьох місяцях року. Признаюся, що я поробила певні заходи, щоб так зробити. Але проблема тут досить велика, бо, я, як згадував головний секретар Володимир Сохан, вже від двох років виготовляв нам чеки дивиденди вже сусідній банк. Ми цю працю передали банкові після того, як обчислили кошти такого виготовлення дивиденди та кошти інвестиції в нові машини, щоб виготовляти самим чеки дивиденди. Ми дійшли до переконання, що нам оплачується дати цю роботу банкові, щоб не мати таких великих видатків на машини і стільки клопотів, що їх ми мали попередніми роками. Але, як знаєте, банки і наш актуарій, який виготовляє програму для дивиденди, дуже переважнені в перших трьох місяцях року. Цього року знову, як і в попередніх роках, виставлятимемо дивиденду з днем 31-го травня. Якраз при кінці цього тижня банк має доставити нам вже готові чеки дивиденди і ми будемо їх розсылати в перших днях червня. Хоч маємо різні непередбачені клопоти, буду далі старатися, щоб ми могли виставляти дивиденду скоріше.

(Продовження буде)

ВИКРИСТАЙТЕ НАГОДУ; РІДКОСІ ВІДАННЯ!

Андрій Яковлів: „ДОГОВІР ВОДНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО З МОСКВОЮ 1654 р.“ \$2.00
Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі“, пересилаючи чек або поштовий переказ.

„SVOBODA“ BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

ЗВІДОМЛЕННЯ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СІЧЕНЬ 1977 РОКУ

РОЗВ'ЯЗАНІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ:

Розв'язано Відділ УНСОЮЗУ означений черговим членом 384 з осідком у місцевості Міннеаполіс, Мін. Усіх членів суспендовано.

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

- Відл.:
8 Таратущка Андріяна.
С., Татарко Наталія.
25 Брєвер Юрій М.
32 Фігероа Алберт, Маріан митр.
37 Митрик Катерина М.
42 Джескет Наталія К.
50 Боїва Михайло.
53 Сохоцький Павло Е.
85 Панко Мариса А.
110 Мазяк Петро Л.
115 Блуд Матвій І.
121 Дрейк Валерій Л., Кервач Джимі Л., Яворський Яким М.
127 Бандірівський Павло Т.
133 Бреніч Христина Д.
163 Кеба Христина А.
164 Мікніч Михайлина Е., Михайло І.
173 Шерба Йосип Л.
175 Шавронський Степан Я., Христопор І. Шупер Степан Б.
183 Пардон Цинтія І.
191 Чеслій Кера М.
207 Мунісер Юліан Н.
233 Охрін Андрій мол., Степан, Тиміш, Христина.
235 Ридел Степан Р.
252 Дубас Богдан В.
303 Лешук Данило І., Піліний Джейсон Т.
325 Ярема Василь М., Степан І. III.
346 Гривко Петро 2, Шепарович Андрій М., Марко А., Михайло А.
351 Спар Таня М.
361 Брикочич Марко Р., Христина Б.
364 Фаріон Зенон, Марко Р. 2.
375 Шайнон Гаролд Р.
432 Голман Квітослава, Кондрацька Лариса Г.
441 Бурла Яким Хр. Д., Логоло Данило К.
460 Василько Степан М.
468 Бобик Василь О. І.
489 Гарден Мадельіна К., Грегор Дерек А.
503 Стеман Теофіл Б.

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

- Відл.:
38 Баран Каталіна.
67 Бригс Олександра Л.
83 Сіріїв Катерина.
131 Василь Іван, Орися.
164 Андреззі Тамара С., Трейсі А.
239 Сонко Теодор А.
288 Кашипр Мірослава Я.
367 Суворий Роман.
420 Паланок Василь Р.
423 Коваль Ольга.

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

- Відл.:
88 Баранник Галина.
179 Штендера Степан, Ярослав О. мол.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛАСИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

- Відл.:
1 Нанківел Дениса.
131 Хич Ольга.
261 Білінська Дженифер А.
362 Вейнгарт Яків Хр. III.
397 Панасюк Михайло.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНИ:

- Відл.:
22 Міллер Гай Р.
47 Рут Ольга В.
78 Мартин Еліза С. 2, Меліса А.
83 Маркіш Лінда, Сіріїв Михайло А.
110 Волошук Григорій 3.
158 Сава Таня.
164 Гаррігтон Лінда Й. С., М. Мікніч Михайлина Е., Михайло І.
204 Дублянич Джимі, Діана, Скот, Христопор.
216 Ватс Олександр, Овстин Дженифер А.
290 Дево Сузанна.
342 Ровлін Роберт Дж.
346 Гішинський Алфія, Зенон
384 Пасічник Василь Е., Катерина С., Міріам, Павло Роберт, Христина С.
385 Пішко Євген І., Олена А.
399 Білас Зенон Л., Дахнівський Ярополк Д., Роздольський Маркіан С.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

- Відл.:
76 Дябога Павло Б., Загайкевич Андріяна Н., Тамара В.
238 Баранник Галина.
245 Штендера Степан, Ярослав.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ДО ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ:

- Відл.:
25 Кисілевський Павло М.
42 Пелтишин Степанія.
489 Брокінгтон Кристал.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

- Відл.:
38 Баран Каталіна.
39 Копка Александра.
67 Бригс Олександра Л.
73 Коцан Василь М.
83 Гріншак Володимир, Ірина, Микола, Оксана.
131 Благута Реня, Василь Іван, Орися.
155 Гурзо Павло С. мол. 2.
173 Шерба Йосип Л.
217 Костів Іванна, Надія.
239 Сонко Теодор А.
288 Кашипр Мірослава Я.
337 Павловський Анна К., Іван Й.
338 Трав Іван С., Люба К., Степан О.
367 Суворий Роман.
382 Величанин Олександра М.
418 Теллі Орест.
420 Паланок Василь Р.
457 Луцька Дарія.
484 Бігун Діана В.
491 Авраменко Розалія М.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

- Відл.:
5 Ульріх Іванна А.
13 Урбан Петро І.
14 Німчановський Олександр В.
23 Карпюк Катерина А.
45 Данків Іван мол.
57 Левицький Іван, Омещінська Галина.
105 Слободян Олександра Є.
147 Гудз Роман.
153 Богачевська Катря О., Корсун Лариса Н.
155 Слейтер Роберта.
156 Бера Лено М.
163 Гричинецька Олена А.
164 Бутрий Таня М.
171 Боїко Ольга Б.
221 Завальний Михайло І.
230 Карпик Іванна С.
234 Мадяра Павло Д.
238 Данилюк Григорій М., Дашко Павліна М.
240 Татариш Богдан 3.
254 Карруба Михайло А.
304 Грицьковий Андрій, Лозинський Михайло П.
316 Король Степан.
367 Колодій Іван М., Паньків Дін В., Федунішин Степан О.
375 Терлецький Іван М.
379 Василь Михайло.
385 Стець Андрій О.
437 Бач Марко А., Левицький Роман.
439 Горолдзійчак Олена Є.
448 Блішак Роналд С.
451 Дашків Володимир С.
452 Грицак Тіна Л.
465 Грушій Богдана.
470 Дмитраш Ярослав В.
486 Шумило Наталія.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

- Відл.:
83 Грицишин Михайло Гр. мол.
85 Гнатюк Михайло Дж.
102 Краснянський Іван мол.
120 Касп Марко А., Радванський Михайло Р.
127 Біловус Йонатан П.
157 Костик Мирон.
167 Косміна Марко Я.
206 Гладик Михайло Н.
221 Федюк Оксана М., Степан Ю.
230 Войтович Марко П., Іванович Марлена М.
254 Котик Михайло А.
292 Федак Нестор Л.
333 Сталега Юрій Б.
336 Степаніч Михайло Е.
356 Данків Христина.
367 Сорочей Кароліна С.
385 Яворська Тереса А.
476 Гурта Каталіна М.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ДО ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ (ПЛАТЯТЬ ФОНДИ):

- Відл.:
397 Панасюк Михайло.

ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

- Відл.:
5 Коваль Йосип.
8 Татарко Тарас.
20 Федик Дмитро.
25 Кисілевський Павло, д-р Кос Роман, Шолдра Діонісій.
32 Фігероа Маріан, Натівіада К.
34 Блонарович Лев І.
42 Пелтишин Степанія.
50 Боїва Степан.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ДО ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ:

- Відл.:
25 Кисілевський Павло М.
42 Пелтишин Степанія.
489 Брокінгтон Кристал.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

- Відл.:
38 Баран Каталіна.
39 Копка Александра.
67 Бригс Олександра Л.
73 Коцан Василь М.
83 Гріншак Володимир, Ірина, Микола, Оксана.
131 Благута Реня, Василь Іван, Орися.
155 Гурзо Павло С. мол. 2.
173 Шерба Йосип Л.
217 Костів Іванна, Надія.
239 Сонко Теодор А.
288 Кашипр Мірослава Я.
337 Павловський Анна К., Іван Й.
338 Трав Іван С., Люба К., Степан О.
367 Суворий Роман.
382 Величанин Олександра М.
418 Теллі Орест.
420 Паланок Василь Р.
457 Луцька Дарія.
484 Бігун Діана В.
491 Авраменко Розалія М.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

- Відл.:
5 Ульріх Іванна А.
13 Урбан Петро І.
14 Німчановський Олександр В.
23 Карпюк Катерина А.
45 Данків Іван мол.
57 Левицький Іван, Омещінська Галина.
105 Слободян Олександра Є.
147 Гудз Роман.
153 Богачевська Катря О., Корсун Лариса Н.
155 Слейтер Роберта.
156 Бера Лено М.
163 Гричинецька Олена А.
164 Бутрий Таня М.
171 Боїко Ольга Б.
221 Завальний Михайло І.
230 Карпик Іванна С.
234 Мадяра Павло Д.
238 Данилюк Григорій М., Дашко Павліна М.
240 Татариш Богдан 3.
254 Карруба Михайло А.
304 Грицьковий Андрій, Лозинський Михайло П.
316 Король Степан.
367 Колодій Іван М., Паньків Дін В., Федунішин Степан О.
375 Терлецький Іван М.
379 Василь Михайло.
385 Стець Андрій О.
437 Бач Марко А., Левицький Роман.
439 Горолдзійчак Олена Є.
448 Блішак Роналд С.
451 Дашків Володимир С.
452 Грицак Тіна Л.
465 Грушій Богдана.
470 Дмитраш Ярослав В.
486 Шумило Наталія.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

- Відл.:
83 Грицишин Михайло Гр. мол.
85 Гнатюк Михайло Дж.
102 Краснянський Іван мол.
120 Касп Марко А., Радванський Михайло Р.
127 Біловус Йонатан П.
157 Костик Мирон.
167 Косміна Марко Я.
206 Гладик Михайло Н.
221 Федюк Оксана М., Степан Ю.
230 Войтович Марко П., Іванович Марлена М.
254 Котик Михайло А.
292 Федак Нестор Л.
333 Сталега Юрій Б.
336 Степаніч Михайло Е.
356 Данків Христина.
367 Сорочей Кароліна С.
385 Яворська Тереса А.
476 Гурта Каталіна М.

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

- Відл.:
88 Баранник Андрій 2, Ольга І.
138 Лисак Йосип, Анна 2.
171 Гиза Марія.
179 Штендера Марія.
181 Крохмалюк Андрій*, Василь Б., Дарія О.
233 Барній Наталія.
239 Скрипник Євгенія.
345 Роган Юлія.
374 Стецько Роман.
375 Борещкий Методій, Лодич Ярослав.
442 Кавун Осип*.
480 Ковалишин Надія.

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ (ПЛАТЯТЬ ФОНДИ):

- Відл.:
397 Панасюк Михайло*.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛАСИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

- Відл.:
131 Хич Олександра, Ксеня, Олександра.
147 Савка Богдан М.
218 Білий Іван*.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

- Відл.:
6 Сеньківська Софія А.
83 Качмарик Михайло*.
94 Зола Анна.
102 Краснянська Софія, Оленчук Іван*.
120 Козловський Едвард*.
126 Сусик Микола*.
142 Колодій Корніло*.
161 Роман Степанія, Савій Михайло*.
183 Балдун Євфимія, Мароз Ольга Р. Т., Солодкий Павло*.
217 Ковба Віктор*.
218 Білий Іван*.
220 Пітала-Перун Ольга.
221 Калін Анатоль*, Лесняк Іван М., Рибка Ядвіга, Федюк Ілько*, Катерина.
230 Іванюк Микола, Марлена: Фотюк Олена.
234 Гасюк Павло, Квасюк Михайло.
236 Страйвас Лена.
268 Катшак Зіна.
271 Місник Катерина, Романішин Анастасія.
316 Ендрюс Анна.
345 о. Антохій Микола.
356 Данків Іван, Ерна: Депа Михайло*, Дуркалевич Михайло*, Ключко Андрій, Марія: Королько Йосип*, Нацовська Олена.
375 Чорний Андрій*.
432 Козко Роман*, Федорович Олеса.
469 Шафранюк Михайло, Ярослав.

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ ТЕРМІНОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

- Відл.:
114 Лалик Володимир.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

- Відл.:
114 Роган Юлія.
116 Штендера Марія.
133 Стецько Роман.
238 Баранник Андрій 2, Ольга 2.
277 Лисак Йосип, Анна 2.
287 Гиза Марія.
324 Борещкий Методій.
345 Крохмалюк Андрій*, Василь Б., Дарія О.
397 Скрипник Євгенія.
422 Лободич Ярослава.
432 Ковалишин Надія.
440 Кавун Осип*.
469 Клічук Микола.
479 Панчишин Петро, Анна.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

- Відл.:
13 Гиза Христина.
22 Марцінковський Ісронім*, Поврозник Тарас П*.
38 Марцінець Роберт С*.
47 Солотва Іван Р*., Катерина.
114 Хомицький Петро*.
128 Ніч Михайло.
131 Благута Лев, Лора: Василь Олександра, Марія: Кекиш Іван*, Мірослава.
137 Браєнт Йосипіна А.
161 Джонсон Іван*.
230 Вилсон Ірина Е.
240 Гупаловський Михайло*.
254 Курістон Анна.
293 Музика Василь, Тома І*.
323 Шабат Софія*.
326 Яніцький Володимир*.
337 Зілинська Ярослава.
418 о. Байрак Мірослав, Діако Ярослав*, Чепига Григорій*.
423 Куропась Антоніна.
444 Гнатюк Василь*.
445 Кузів Ольга.
484 Бігун Віктор.
491 Авраменко Василь*, Олексій В*., Ярослав*, Катерина.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

- Відл.:
8 Таратущкий Ігор*, Євстахій: Таратущка-Татарко Татяна.
25 Баранецький Володимир І., Христина І.
138 Масвська Анна.
153 Сніжатович Роман.
171 Джон Неоніла.
180 Томпсон Марія Дз.
184 Гілей Віра.
200 Флейгерті Марія.
204 Крошак Юрій*, Маргарита М.
206 Гуд Іванна Н.
256 Недошито Ольга.
261 Казачка Віктор*.
274 Темніч Григорій*.
277 Балко Володимир.
304 Іскало Марія.
316 Мельник Олеса К., Юрків Павло.
350 Сломосинський Федір*.
356 Дуркалевич Олена.
367 Капітан Василь В., Федінішин Іван, Анна.
432 Кіпінбда Йосипіна.
436 Кузьмась Василь*.
457 Мосевич Люба.
458 Гарманська Євгенія Є.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

- Відл.:
6 Сеньківська Софія А.
83 Качмарик Михайло*.
94 Зола Анна.
102 Краснянська Софія, Оленчук Іван*.
120 Козловський Едвард*.
126 Сусик Микола*.
142 Колодій Корніло*.
161 Роман Степанія, Савій Михайло*.
183 Балдун Євфимія, Мароз Ольга Р. Т., Солодкий Павло*.
217 Ковба Віктор*.
218 Білий Іван*.
220 Пітала-Перун Ольга.
221 Калін Анатоль*, Лесняк Іван М., Рибка Ядвіга, Федюк Ілько*, Катерина.
230 Іванюк Микола, Марлена: Фотюк Олена.
234 Гасюк Павло, Квасюк Михайло.
236 Страйвас Лена.
268 Катшак Зіна.
271 Місник Катерина, Романішин Анастасія.
316 Ендрюс Анна.
345 о. Антохій Микола.
356 Данків Іван, Ерна: Депа Михайло*, Дуркалевич Михайло*, Ключко Андрій, Марія: Королько Йосип*, Нацовська Олена.
375 Чорний Андрій*.
432 Козко Роман*, Федорович Олеса.
469 Шафранюк Михайло, Ярослав.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ НА ЧАСТИННО ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

- Відл.:
240 Басалик Дарія.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

- Відл.:
3 Кидон Дарія.
5 Давид Тоня.
20 Рубаха Марія.
25 Манило Іван, д-р Романовський Леонід.
29 Малишак Йосип*.
37 Бамбурак Анастасія, Сурмай Анна.
39 Міхновський Микола.
42 Ганьшин Михайло.
45 Ваврія Йосип, Шалай Михайло*.
47 Вайтгед Леслі Г*.
58 Кіман Юлія.
59 Волк Йосип.
76 Федик Василь.
93 Романів Дмитро.
100 Гуменюк Іван.
102 Лац Віктор, Ткачук Григорій.
104 Ватрал Іван*.
115 Диль Іван.
147 Лобас Катерина, Ярема Михайлина.
151 Фарінах Софія.
156 Чопик Петро.
165 Купа Степан.
194 Миськів Олександра.
206 Козубинська Анастасія.
217 Кузь Михайло.
218 Корещий Іван*.
219 Бабенко Володимир.
230 Піпа Михайло.
234 Гринішак Михайло.
237 Івахів Марія.
240 Олексій Григорій.
251 Гринчук Марія.
266 Уртин Теодор.
276 Бізик Іван*.
292 Зяць Лаврентій.
316 Якимович Петро.
320 Івахів Розалія.
330 Копик Анна.
346 Гривко Іван.
349 Окопний Іван.
352 Пастушник Михайло.
361 Гной Роман.
364 Дашко Анна.
379 Пеленичка Андрій, Сачавська Пелагія.
395 Новосад Ірина.
399 Данилюк Олександр*.
416 Баран Ростислав П.
422 Феснак Пелагія.
423 Данилюк Олександр, Синіло Михайло 2.
432 Біда Степа*.
448 Ріжок Ілько*.
464 Кеттєла Михайло*.
471 Ріжок Ілько*.
495 Паньків Іван.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

- Відл.:
416 Баран Ростислав П.*

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛАСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ:

(Стан з 31 січня 1977 р.):

Старий рід забез.	41
Класа О	179
Класа Т	2,410
Класа W	11,762
Класа Р 20	13,415
Класа Е 20	9,868
Класа Е 65	2,564
Класа Р 65	1,678
Класа DP 60	230
Класа DP 65	602
Класа ADD	6,154
Класа Т 10	231
Класа Т 5	50
Класа Р 20	417
Класа Е 20	287
Класа Р 65	14
Класа Е 65	29
Разом:	49,931

АКЦИДЕНТОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

- Відл.:
27 Циншар Євстахій М.
50 Боїва Степан, Бєверлі: Пахнюк Володимир.
70 Шеремета Ірина.
83 Кусин Степан.
173 Гарванко Марко М.
206 Джонсон Леонард.
233 Дєйчаківський Микола С.
251 Романів Орест.
336 Татомір Анна.
346 Глоговський Ігор, Чопко Богдан.

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛАСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ МОЛОДІ:

(Стан з 31 січня 1977 р.):

Класа -1-ша	438
Класа 2-га	201
Класа Е 18	3,980
Класа Е 20	5,571
Класа Е 65	302
Класа Р 20	7,596
Класа Р 65	125
Разом:	18,213

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

- Відл.:
174 Романків Любомир Т*.
492 Шулякевич Богдан, Лідія.

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

- Відл.:
171 Гиза Марія.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНИ:

- Відл.:
22 Фідлер Анна.
36 Самсон Арвілла К.
45 Качай Віра.
51 Морозовський Карпо*, Степан*, Телма: Ясенків Татяна С.
66 Костик Іван.
78 Мартин Мірослав М*, Ясенчак Петро*.
94 Горак Андрій*, Казанівський Юрій*.
131 Косарчин Марта.
170 МекКенна Цецил П*.
240 Басалик Дарія, Думич Роман М*, Сохоцький Йосип О*, Люба.
270 Труш Катерина.
340 Карсєйро-Мартінс Антін*, Хомик-Естебан Степан*.
384 Малицький Павло*, Пасічник Павло*, Юрій*, Іванна, Людмила: Полішук Іван*, Марія.
385 Пішко Петро.
399 Пілявка Теодор.
424 Шуміцька Анна Л.
465 Новославський Микола*.
471 Мудрик Степан, Катерина.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ НА ЧАСТИННО ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

- Відл.:
240 Басалик Дарія.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

- Відл.:
491 Авраменко Василь*, Олексій В*., Ярослав*.
494 Барон Мервін І*., Гендерсон Іван М*., Демків Едвард В*., Істєнс Едгар І*., Курлій Роберт В*., Юрій Е*., Паламар Василь*, Равлюк Петро Е*., Скрипещ Антін*.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

- Відл.:
287 Гиза Марія.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

- Відл.:
416 Баран Ростислав П.*

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛАСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ:

(Стан з 31 січня 1977 р.):

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО КЛАСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРΟΣЛИХ:

(Стан з 31 січня 1977 р.)

Старий рід забез.	
Класа О	2
Класа Т	11
Класа W	13
Класа Р 20	9
Класа Е 20	2
Класа Е 65	1
Класа Р 65	
Класа DP 60	
Класа DP 65	
Класа ADD	6
Класа Т 10	
Класа Т 5	

ДОРΟΣЛІ ЧЛЕНИ З МОЛОДЕЖИМИ ГРАМОТАМИ

Класа Р 20	
Класа Е 20	
Класа Р 65	
Класа Е 65	

Разом: 49,

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СІЧЕНЬ 1977 Р.

Прибутки:

Вплати вкладок усіх класів
Життєвого Забезпечення

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	396.38	148	277.86	312	166.48
2	283.50	149	183.32	313	70.39
3	217.15	150*	256.17	316	1,864.14
5	3,081.53	151	483.96	317	626.32
6	196.29	152	34.37	318	246.87
7*	389.86	154	25.02	319	124.03
8	2,702.64	155	1,790.19	320	2,378.40
9	236.92	156	898.02	321*	1,414.52
10	530.33	158	1,100.63	322	260.90
11	186.75	161	1,661.76	323	832.11
12	448.71	163	983.12	324	794.66
13	1,030.42	164	477.44	327	1,922.35
14	3,013.07	165*	501.02	330	543.83
16	599.68	167	213.12	331	314.17
17	682.36	168	457.66	332	338.36
18	199.36	169	225.45	333	305.03
19	468.47	170	1,539.06	334	918.75
20	1,281.13	171	1,401.91	335*	86.24
22	1,359.28	172	462.94	336	934.79
23	429.55	173	1,514.80	337	1,754.67
24	179.87	174	2,816.09	338	368.62
25	4,733.80	175	2,200.81	339	333.50
27	1,041.22	177	632.24	340	601.96
28	84.12	178	240.08	341	1,031.40
29	352.38	179	413.53	342*	517.65
30	162.74	180	636.75	343	709.15
31	86.43	182	518.38	344	440.21
32	1,012.86	183	868.62	345	1,245.91
33	336.89	184	1,144.24	346	1,394.58
34	815.32	185	21.86	347	687.65
35	717.80	190	19.51	348	882.43
36	405.14	192	2,688.37	349	1,429.19
37	1,568.46	193	12.48	351	83.45
38	304.70	194	1,875.58	352	1,057.75
39	2,223.50	195	9.97	354	441.89
41	40.70	196	14.80	355	399.44
42	4,190.38	200	959.25	356	561.95
43	233.21	201	80.63	357	39.53
45	1,300.33	202*	12.98	360	1,508.07
47	2,238.72	204	3,936.03	361*	2,032.71
48	814.02	206	1,346.06	363	49.97
49	972.90	207	355.78	364	1,773.69
50	649.55	209	281.96	367*	879.68
51	472.74	210	309.44	368	692.33
52*	379.89	211	278.46	369	153.97
53	1,016.78	213	717.42	370*	144.66
54	248.27	214	643.99	371	1,714.42
55	928.62	215	10.35	373*	754.66
56	722.85	216	3,149.29	375	2,489.12
57	865.93	217	1,349.50	379	4,326.12
58	890.53	218	475.40	382	202.36
59	1,029.80	220	1,224.26	383	584.17
62	152.03	221	4,213.87	385	1,695.00
63	2,129.36	222*	933.90	386	425.36
64	299.37	223	354.58	388	192.75
65	578.05	224	344.23	390*	54.02
67	336.47	225	4.22	394	140.12
68	278.03	228	131.24	395	381.78
69	249.25	230	1,263.61	404	15.23
70	809.42	233	1,885.30	406	555.87
72	21.75	234	861.53	409	179.32
73	316.46	235	860.42	413	143.09
74	35.95	236	403.89	416	476.20
75	986.83	237	788.60	417	170.89
76	1,583.55	238	1,621.44	418	992.97
77	54.19	239	678.02	421	125.61
78	602.97	240	3,212.35	422	931.45
81	225.29	241	182.93	424	911.17
82	26.13	242	630.46	426	20.66
83	1,749.47	243	488.24	429	81.34
84	93.72	244	5.28	430	4,297.56
85*	205.84	245	1,887.76	432	14,742.20
86	1,575.38	247*	647.25	433	230.65
87	198.69	248	52.38	434	2,077.24
88	1,649.42	253	183.43	435	117.98
90	398.30	254	1,070.23	438	132.39
91	399.76	256	482.09	441	715.02
92	35.33	258	159.92	443	35.11
93	479.35	259	465.31	446	139.23
94	4,276.89	260	93.83	448	717.71
97	179.92	261	673.26	450	1,106.92
98	66.02	263	18.41	452	776.72
99	191.35	264	87.39	453	22.43
100	311.85	265	144.92	455	595.98
101	151.31	266	2,046.67	457	366.41
102	1,821.85	268	782.52	458	1,386.38
103	168.63	270	924.93	460	1,197.01
104	585.82	272	302.26	462	419.17
105	576.71	275	135.32	463*	326.87
107	407.40	276	1,035.64	464	1,652.53
108	196.59	277	2,599.68	465	1,116.38
109	194.29	278	141.39	466	445.79
110	295.08	279	39.47	467	76.61
112	1,288.25	280	119.66	468*	966.94
113	531.16	281	1,024.00	469	1,389.47
114	2,607.35	282	154.75	470	111.10
116	741.70	283	232.75	472	1,644.30
119	230.85	284	242.17	473	1,742.66
120	986.29	285	622.50	474	245.95
121	967.59	286	460.33	475	211.50
122	69.67	287	1,376.61	476	134.89
123	549.88	288	950.92	477	326.14
124	169.18	289	492.14	478	447.64
125	1,142.24	290	326.98	479	282.09
126	290.00	291	603.11	480	300.84
128	487.95	292	3,786.99	481	641.78
130	807.41	293	2,183.03	484	2,522.97
131*	1,622.75	294*	32.24	485	163.36
132	108.90	295	1,380.18	487	205.18
133	477.14	296	278.84	488	453.37
134	589.98	297	95.17	489*	193.01
135	44.01	301	967.14	490	195.49
137	789.72	302	149.20	491*	95.91
138	65.24	303	1,015.74	492	596.88
140	221.81	305*	708.46	494	27.38
141*	27.70	306	126.24	496	171.75
142	342.85	307	1,033.47	498	588.50
143	210.76	308	14.99	503	280.78
144	297.62	309	61.80	504*	159.67
145	175.68	311	180.29	505	35.63

Вкладки зібрані в усіх класах
життєвого забезпечення \$ 286,147.75

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ

БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Вплати вкладок
Аксидентного Забезпечення

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
2	9.20	142	4.40	318	12.20
3	22.00	149	29.05	320	121.95
6	31.20	155	29.25	322	9.20
7*	3.20	158	191.35	327	94.00
8	11.00	161	1.70	333	9.20
10	56.10	164	26.35	334	34.00
14	91.15	168	1.00	336	2.90
16	21.80	170	48.30	337	104.40
17	51.15	171	14.65	338	15.00
19	74.20	172	29.70	340	41.30
20	2.45	173	72.65	341	92.90
22	143.60	174	311.50	344	12.00
25	137.05	177	9.20	345	9.75
27	41.55	180	33.00	346	51.00
32	91.20	182	20.90	347	50.80
34	38.80	183	29.60	348	14.00
35	15.40	184	8.50	349	75.90
36	22.00	191	1.10	350	23.20
37	35.45	192	4.80	352	29.40
39	33.60	194	37.60	361*	9.20
42	165.60	200	5.60	367	28.95
43	11.00	204	131.60	368	11.00
45	43.60	206	20.85	371	27.80
47	168.85	209	28.40	373*	9.20
50	17.65	213	18.40	375	49.10
51	14.10	214	18.80	379	64.80
52*	21.60	216	12.20	383	4.80
55	39.10	220	20.55	385	124.05
59	18.45	221	153.20	386	24.80
62	3.30	230	11.75	388	5.65
64	2.33	233	158.80	395	80.20
66	6.10	234	31.35	397	15.20
68	2.95	237	26.20	406	9.20
70	11.80	238	25.00	416	54.05
75	24.20	239	19.90	418	106.00
76	53.00	240	153.15	421	4.80
78	20.55	241	30.60	422	9.20
81	9.20	242	5.35	424	69.30
83	84.40	243	21.40	430	278.05
86	42.00	245	33.75	432	294.50
88	24.25	247*	31.00	434	261.30
90	18.20	248	46.80	441	61.00
93	64.50	254	1.10	443	1.35
94	113.60	261	16.15	448	15.50
102	46.10	266	14.90	450	13.45
103	4.05	268	3.50	458	16.05
104	4.65	270	50.80	460	42.80
108	85	277	219.20	462	61.40
110	78.00	278	5.35	464	24.35
114	19.90	281	68.20	465	4.05
116	14.90	282	5.65	468*	13.20
119	18.40	283	11.00	469	15.20
120	16.40	287	83.20	472	43.05
121	15.75	289	42.80	473	12.20
122	9.20	291	9.20	474	48.30
123	33.75	292	64.20	475	56.60
124	1.70	293	40.40	478	79.65
125	18.40	295	31.20	479	24.40
128	14.00	301	99.70	480	4.80
130	28.60	303	14.00	484	65.30
131*	27.85	305	100.10	485	4.80
133	78.45	307	58.60	487	11.00
137	15.20	309	4.25	491*	43.20
138	18.50	316	3.95	492*	42.25
140	9.20	317	480	498	5.90

Вкладки зібрані від членів в класі
Аксидентного забезпечення \$ 8,298.70ВИПЛАТА ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ
У МІСЯЦЬ СІЧЕНЬ 1977 РОКУ

3	Кидан Дороти\$	1,000.00	316	Майка Іван	500.00
5	Левенюк Андрій	1,000.00	316	Якимович Петро	1,000.00
20	Крупка Текля	1,000.00	320	Івахів Роза	750.00
25	Денисюк Микола	500.00	330	Копек Анна	500.00
29	Грін Сельвестер	1,000.00	333	Потошняк Роза	500.00
29	Малишак Йосип	1,000.00	336	Гур Йосип	500.00
45	Ваврів Йосип	1,000.00	346	Гривко Іван	2,000.00
93	Романів Дмитро	500.00	363	Базів Іван	1,500.00
102	Шнян Гелен	500.00	374	Ганчар	
109	Команецький			Володимир	500.00
	Андрій	1,000.00	374	Ганчар	
131	Денисюк Микола	500.00		Володимир	500.00
151	Фарняк Софія	500.00	375	Шінок Гаррі	1,000.00
169	Голлок Метро	1,000.00	379	Сачавська	
178	Романець Василь	500.00		Палагна	250.00
194	Миськів		379	Пеленишка	
	Олександра	500.00		Андрій	500.00
200	Стаськів Марія	1,000.00	434	Костецький К.	
204	Падус Ольга	1,000.00		Орест	500.00
220	Гізовський Іван	1,000.00	434	Паркін Теодор Ф.	1,000.00
226	Івашенко Віталій	500.00	448	Різюк Льлько	300.00
234	Гринішак		471	Різюк Льлько	1,000.00
	Михайло	500.00	476	Драбіак	
251	Гринчук Марія	500.00		Казімірка	500.00
254	Роман Петро	500.00			
303	Машак Йосиф	2,000.00			
303	Машак Йосиф	500.00			

ВСІХ ЗАШКАВЛЕНИХ У З'ЇЗДІ КОЛИШНІХ УЧНІВ-УЧЕНИЦЬ ХОЛМСЬКИХ СЕРЕДНІХ ШКІЛ просимо на СХОДИНИ

що відбудеться
в неділю, 13 березня 1977 р., год. 2 по пол.
в Українському Народному Домі
в Нью-Йорку, 142 — 2-га Авеню, кім. 31
MYROSLAW ZIFLYK
OREST S. SLUPCHYNSKYJ
40 Waterside Plaza, Apt. 23-J, New York, N.Y. 10010
Тел. (212) 889-9488

Тимко Бутрей...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

УНС в Бєрвіку, Па., як головою. Разом з ним до Управи були перебрані: Михайло Гентош — почесний голова, Йосип Чабан — заступник голови, Гелен Словік — секретар, Адольф Словік — касир та Іван Петрунц — організатор. Контрольна комісія: Йосип Сидор, Анна Синьська та Євген Янковський.

Збори, в яких взяли участь 17 представників Відділів УНС з Бєрвіку, Централі, Фрексвіллу, Магоні Сіті, МекАду, Майнерсвіллу і Ст. Клеру, відкрили і ними проводив голова Тимко Бутрей. Молитву і присягу вірності Прапорів провів Іван Петрунц. Після схвалення порядку нарад, звітування членів Управи започаткував короткий оглядом своєї діяльності голова Т. Бутрей. Він був у постійному контакті, особисто листовно і телефоном, зі секретарями Відділів, допр-

магаючи їм в організації ній роботі, активно допомагав в організуванні і проведенні великого Фестивалю УНС в Шамокіні з нагоди 200- і 100-річчя в лютому минулого року, одержав окреме призначення від місцевого Комітету 200-річчя Незалежності ЗСА за активну участь у святкуванні цієї великої річниці, викликав багато інших нагод, включно з виборчою, для популяризації УНС та доброго імені українців.

Заступник голови Йосип Чабан зі свого боку допомагав в організації та братерських і суспільних активностях голові Бутрею та секретарям Відділів у їх організації праці.

Скарбник Адольф Словік ствердив, що Комітет у звіттовому часі не мав прибутків, за винятком відсотків від ошадностей. Було 120.15 видачків і в касі тепер є 222.04 дол.

Організаційний референт Іван Петрунц докладав усіх зусиль, щоб Округа виконала свою організаційну квоту і сам організував 31 члена. В загальному Округа мала поважний організаційний успіх, здобувши 125 нових членів, отже тільки на п'ять членів менше, ніж передбачено в організації квоті (130 членів). Йосип Сидор, звітуючи за Контрольну комісію, ствердив правильність діловодства та запропонував прийняти, з висловом довіри, всі звіти, що й одногласно схвалено після короткої дискусії над ними звітими. Також рішення вислати окремі листи з подякою для всіх активних учасників великого Фестивалю УНС в Шамокіні.

Головний передсідник Йосип Лисогір у своєму слові подав короткий огляд і загальну характеристику праці і успіхів шолого УНСОую в поодиноких ділянках його активностей в минулому році, гратуючи Округу за організування 125 нових членів. Він висловив подяку та призначення Округу, її

Управі та членам УНС за влаштування Фестивалю УНС з нагоди 200-річчя Незалежності ЗСА і 100-річчя українського поселення в Америці, а голові Округи, Тимкові Бутрею, зокрема погратулював за його знамениті публічні зв'язки в його місті Бєрвіку в користь українців, що включало також його активну участь у виборчій кампанії Теда Стубана, який був обраний до стейтської легіслатури. Й. Лисогір в подальшому поінформував про заплановані і готові та апробовані вже дуже вартісні і корисні для членів три нові ролі забезпечення, які будуть введені в життя вже з початком квітня ц.р. та про які секретарі всіх Відділів одержать основні інформації вже з кінцем цього місяця.

Після короткої дискусії над словом головного передсідника та рішення відбутися чергові збори в тому самому місці 2-го жовтня ц.р., збори закінчено молитвою, яку провів Іван Петрунц. Опісля була спільна перекуска, яку приготувала пані Чабан з 242-го Відділу УНС

ГОЛОВНА УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ та УПРАВА МЕТРОПОЛІТАЛЬНОГО ВІДДІЛУ УЛТА в НЬО ЙОРКУ

при співучасті
НАУКОВОГО Т-ВА ім. ШЕВЧЕНКА та УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

запрошують своїх Членів і Українську Громаду на

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ

для вшанування

сл. п. Проф. Д-ра
ВАСИЛЯ ПЛЮЩА

визначного лікаря-науковця і заслуженого громад. діяча.
Доповідатимуть: Д-р РОМАН ОСІПЧУК, Д-р РОСТИСЛАВ СОЧИНСЬКИЙ, Д-р ТЕОДОЗІЙ КРУПА.

Сходина відбудеться

в суботу, 26 березня 1977, о год. 7-й веч.
в приміщенні Українського Інституту Америки
2 Схід 79-та вул., Нью-Йорк, Н. Й.

Ділимось сумною вісткою з Приятелями і Знайомими,
що в понеділок, 7-го березня 1977 року,
на 79-му році життя, відійшов від нас
наша Дорожня МАМА і БАБУНЯ

бл. п.
СОФІЯ ДЕЙНЕКА

ПАНАХИДА — в середу, 9-го березня, 1977 р. о год. 7-й веч.
в похоронному закладі Koshak Funeral Home, Trenton, N.J.
ПОХОРОН в четвер, 10-го березня 1977 р. в церкві св. Юрія в
Трентоні, Н. Дж., а опісля на Українській Православній
цвинтарі в С. Бавіл Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

син — ВІКТОР з родиною
дочка — ЮЛІА
син — РОМАН з родиною
дочка — ТАМАРА

Замість хвітів на могилу нашого Незабутнього ЮЗКА

бл. п. о. крилошанина Йосифа Чайковського

на Патріарший Фонд складають:
Д-р Ярослав і д-р Рута Рожанковські, Бостон, Масс. \$50.00
Д-р Ярослав і д-р Дарія Миндюки, Ньюарк, Н. Дж. \$50.00

НА ФОНД БЛАЖЕННІШОГО ПАТРІАРХА ЙОСИФА І

складую 120.00 доларів

в Пам'ять Покійних моїх Приятелів:

пані БАНХА, бувшої учительки в Сокалі,

чл. М. ГУДЯ,

д-ра ЮЛІАНИ НОВИЦЬКОГО,

СЛАВІШІ МИКОЛИ ЗАХАРСЬКИХ,

ЛЮБИ і СТАХА КОВЧІВ,

ЛЮБІШІ МАЦКАВИЧ-ТАРНОВЕЦЬКОЇ,

МИРОСА КІНДРАТА,

ДЗЮНІ ОНИШКЕВИЧ.

335 Схід 6-та вул.,
Нью-Йорк, Н. Й. 10003

АНТОНІНА ЗВАДЮК

Ділимось сумною вісткою з Рідними та Знайомими,
що 13-го лютого 1977 р. відійшов у Вічність,

наш Невіджалуваний СИН, МУЖ, БАТЬКО і БРАТ, на 75-му році життя в Катовицях, Польща

Проф. МИКОЛА КРУЧОВИЙ

нар. в с. Березівці Велика, похоронений в Кракові.

Осиротів:

дружину ЯНКУ та дочку МИРОСЛАВУ в Польщі

ччому КСЕНЮ в Україні

братів:

ВОЛОДИМИРА з дружиною АНАСТАСІЮ, дітьми і внуками

ЮЛІАНА з дружиною АЛЕКСАНДРОЮ, дітьми та внуками

РОМАНА з дружиною АННОЮ та дітьми в Україні

сестер:

МАРІЮ АБРАМЮК з дітьми і внуками

ОЛЬГУ ДЕМКІВ з мужем Євгеном, дітьми та внуками

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТІ
нашого Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

СВ. П.

Д-ра ОМЕЛЯНА ЛЕБЕДОВИЧА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ з ПАНАХИДОЮ
в церкві св. Івана Хрестителя в Детройті, Міш.
у вівторок, дня 15-го березня 1977 р., о год. 8:30 рано.

Просимо про ласкаві молитви в наміренні нашого Незабутнього Покійного.

Дружина КСЕНЯ

з дітьми ЛІДІЄЮ і СВІТЛЯНОЮ

з синами МІЛАСОМ, ВІКТОРОМ і ОЛЕГОМ

та їхніми Родинами

ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ
АМЕРИКИ — ПАССЕЙК-БЕРГЕН

запрошує Громаду на

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ

який відбудеться

в неділю, 13 березня 1977 р. о год. 5 по пол.
в приміщенні Української Централі

240 Hope Avenue в Пассейку, Н. Дж.

Управа Відділу УККА
Пассейк-Берген, Н. Дж.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ ДЖЕРЗІ СІТІ

запрошує Шановне Громадянство на

СВЯТО для вшанування ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

що відбудеться

в неділю, 13-го березня 1977 р., год. 4 по пол.
в залі УНДому при 92 Fleet St., Jersey City, N.J.

В ПРОГРАМІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ:
Ред. ІВАН КЕДРИН — доповідь: ХОР 71-го ВІД-
ДІЛУ СУА в Джерзі Сіті, під дир. інж. ДМИТРА
ОЛІЙНИКА, акомп. ВОЛОДИМИР ШЕВЧУК;
ЕВГЕНІЯ РУБЧАК — рецитация; УЧНІ ШКОЛИ
УКРАЇНОЗНАВСТВА — деклямації.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА
ФІЛОЛОГІЧНА СЕКЦІЯ

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

вшанування
на пошану Патрона Товариства
Т. Шевченка

відбудеться

в суботу, 12 березня 1977, о год. 4 по пол.
в залі Українського Інституту Америки в Нью-Йорку.

ПРОГРАМА:

1. Проф. д-р В. ЛЕВ: відкриття.
2. Проф. д-р М. ЧИРОВСЬКИЙ: Звідомлення про працю Товариства за минулий рік.
3. Проф. д-р В. ЯШУН: доповідь на тему „Релігійне і морально-етичне обличчя Тараса Шевченка“.
4. Проф. д-р Г. ЛУЖНИЦЬКИЙ: доповідь на тему „І де, і ні де — думки на час“.
5. Проф. д-р О. АНДРУШКІВ: закриття.

УПРАВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА
ДИРЕКЦІЯ ФІЛОЛОГІЧНОЇ СЕКЦІЇ

Ділимось сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що в суботу, 5-го березня 1977 р. в Монреалі, Канада, по тяжкій недугі,
з Воли Всевишнього відійшов у вічність на 79-му році життя,

бл. п.

ДАНИЛО МАЦЕЛЮХ

брат Покійного о. крилошанина Євгена Мацелюха, учасник Визвольних Змагань на Рідних
Землях і визначний громадський діяч в Монреалі.

Залишив у глибокому смутку:

дружину — СОФІЮ

сина — ВОЛОДИМИРА з родиною

Родину ГАВЛІЧІВ, Друзів і Співпрацівників на народній ниві

в Канаді.

ПОХОРОНИ відбудуться в середу, 9-го березня 1977 р. з церкві св. Михаїла в Монреалі.

Горем прибиті:

Родина в Америці —

СОФІЯ МАЦЕЛЮХ — братова

о. д-р ВОЛОДИМИР ГАВЛІЧ — сестрин

СУЛЖИНСЬКІ, ЖУКИ, КОТЛЯРЧУКИ і КОМАРНИЦЬКІ —

братів з Родинами

і Родина в Україні

КОНЦЕРТОМ

МОЛОДЬ В ПОКЛОНІ ШЕВЧЕНКОВІ

- У програмі бере участь виключно молодь.
- Доповідь — отець РОМАН МІРЧУК.
- Хор Осередку СУМА „ЖАЙВОРОНКИ“, диригент — Л. СТРУГАЦЬКИЙ, акомпанімент — Х. ЗУБРИЦЬКА-ЯНГ.
- Станція Пласту солоських ст. п. сопрано Л. МАГУН-ГУРИН, акомпанімент — ст. пл. М. МАЧАЙ.
- Школа Кбхарського Мистецтва, під керівництвом о. митр. С. К-ПАСТУХОВА.
- Студія Мистецького Слова ЛІДІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ.
- Філія „МОЛОДОЇ ДУМКИ“ Нью-Йорку і околиць Ньюарку, дир. С. КОМІРНІЙ, при фортепіано О. КУЗИШИН.

До участі в імпрезі запрошуємо всю Українську Громаду
Метрополі Великого Нью-Йорку і околиць, а зокрема Молодь.

Нумеровані квитки у перепродажі у крамничках „Арка“ і „Еко“

Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ НЬО ЙОРК
влаштує

в суботу, 12-го березня 1977, о год. 7-й веч.
в залі Українського Інституту Америки

2 Схід 79-та вул., Нью-Йорк, Н. Й.

ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР

В ПРОГРАМІ ВЕЧОРА:

Інж. Юрій Базилевський виступить доповідь з про-
зірками на тему „САТЕЛІТНА ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЯ“ —
Domestic satellite telecommunication.

По доповіді — ТОВАРИСЬКА ГУТІРКА при перекусці.
Всіх ВП. Членів Відділу з Родинами і Громадянство шир-
сердечно запрошує —

УПРАВА ВІДДІЛУ

Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА

ДЕСЯТИ ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в суботу, 16 квітня 1977, о год. 10 ранку
в залі Українського Інституту Америки
2 Схід 79-та вул. в Нью-Йорку
ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії Зборів.
3. Вибір Комісії: а) Мандатної, б) Номінаційної, в) Резолюційної.
4. Прийняття протоколу попередніх Загальних Зборів.
5. Звіти членів Управи.
6. Звіт Контрольної Комісії.
7. Запити і дискусія над звітами.
8. Ухвалення абсолюторії.
9. Вибір органів Товариства.
10. Справа купівлі дому НТШ.
11. План праці і ухвалення рамкового бюджету на трирічну каденцію.
12. Прийняття резолюцій.
13. Закриття Зборів.

Якщо в означений годині початку Зборів не явиться приписана
статутом кількість членів, Збори піchnуться годину пізніше, без
огляду на число присутніх.

УПРАВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА

РЯТІВНА КУРКА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

налу. Але тут він господар, готовий кожної хвили відповісти на професорові запитання.

Ознайомившись з історією хвороби, професор дав папери сестрі Марфі, а сам підійшов до мене ближче й відкинув ковдру. Він обмацав мене з голови до ніг покретивав, насупився і кілька разів запитував: «Подивися на лікаря Ахундова, але не сказав нічого, поки не кінчив огляд. Лікар Ахундов непомітно наближався до професора».

— У цього козака черевний тиф, — прорік професор. — Його організм виснажений до неможливого. Підтримуйте курячим бульйоном. А ти тримайся, козаче, — звернувся до мене професор. — Серце міцне, одужаєш. А де я руки помию? — запитав він сестру Марфу.

Професор полетів собі до Ростова ні клятий, ні м'ятый. А в нашій лікарні вчинився справжній сенсний рейвас. Лікар Ахундов наклався на сестру Марфу, закладаючи їй зневагу до свого безпосереднього начальника. Яке вона мала право звертатися до професора без його, Ахундова згоди? Сестра Марфа виправдувалася, як могла. Сперечалися вони головним чином у лікарському кабінеті, а санітарки підслуховували й про все переповідали хворим.

Я бачив, що сестра Марфа почувала себе певною. І раділо за мене. Лікар Ахундов змінив усі ліки. Мені вже не давали ні хініну, ні акрихіну. Ковтав якісь інші порошки на підтримку серця і зменшення головних болів.

Головне ж, що мене годували курячою юшкою. Такого дива в лікарні ще не траплялось. Хворих годували тими стравами, на які можна було дістати харчових продуктів. Це були головним чином крупни й горошина, та іноді воловина, хоч з м'ясом було тугоувати. Не завжди щастило трестівським агентам постачання обмінити рибу на м'ясо. Але траплялось. Тоді дещо перепадало й хворим.

Справа курячої юшки швидко залежала від метко-го, із швидкими очима завідувача господарством і комірника аварія Шадієва. Це, мабуть, був єдиний дагестанець, котрий не носив пахла, бурки й кінжала. Одягався Шадієв по-європейському. Звичайна сорочка з відкладним коміром, верхні два ґудзики не застібалися ніколи, з шиллини вибивався жмут чорного курчавого волосся. Поверх сорочки потертий піджаков. В обидвох зовнішніх кишеньках завжди повно паперів. Там певне містилася вся його канцелярія. Та Шадієв канцелярії й не потребував. Він мав голову там, де й належало бути. Ніколи й нічого не забував. Тоді як сестра Марфа знала, але пізніше навіть запрягалися. Власне наше знайомство почалося з того часу, як він дістав від нашої головної куховарки Паші доручення купити курку. Дізнавшись, кого це збираються годувати нечуваною в практиці лікарні стравою, Шадієв прийшов до мене, уважно оглянувши мене й сказав:

— Канешно тебе нужна курица. Без курица ти памрош. І я тебе курица севодна привезу.

У тому ніхто не мав сумніву. Шадієв сів на вітер не кидав. Його владу знали добре не тільки всі службовці лікарні, але й ті хворі, що вже довгий час лежать у цьому, не надто привабливому закладі.

Однак, того дня Шадієв курки не привіз. Як він мені казав, на базарі курей ніхто не продав. Адже курка несе або буде нести крашанки. То хто ж сам собі ворог?

Повернувшись й другого дня з базару Шадієв без курки. Почувався він так, ніби упивався на тому, що в спільного старця хотів украсти копійку. Невиконана обіцянка йому здавалась гірше злодійства.

Зате третє базарювання було успішне. Зраділий Шадієв просто з двору влетів до нашої палати з рудою куркою, тримаючи її поперед себе обома руками.

— Видиш? — піднісши курку вище себе, урочисто запитав мене. — Шадієв ніколи не врал.

Від нової думки у нього в чорних очах блиснули вогники.

— А знаєш, курица требаєт хорошево віна. Много тебе пійте незда. А бутилку можна. Я принесу.

Він пішов до кухні. А за якийсь час поставив до моєї шафки пляшку вина.

Шадієв помилився. Те, що мені дісталось від курки, вина не потребувало. Я отримав кухлик каламутної теплої рідини, на смак приємної. Від юшки пахло курятиною. Сьорбав я поволі, боючись, що ця життєдай-на рідина може кінчитись. І вона справді кінчилась.

Ні про які більше курячі бульйони розмов у лікарні не виникало. Та й навіщо? Мені було досить і того хіхлика, що я спожив. Я почав одужувати наддивовижно швидко. Невдовзі міг їсти що завгодно. Вірніше, не міг не їсти хоч що-будь. І надійшов той день, коли мене виписали з лікарні. Два десятки кілометрів долав шість днів. Однак якомось доволіш додому, до свого промислу й звільнив свого тимчасового заступника. Уже в усьому й скрізь відчувалась осінь. Майже шодня докучали скажені вітри. Біснувалося море, женучи чорні хвилі з білими гребнями трохи не під самий поріг мого житла. День і ніч перегукувалися птахи, що ключами тягнулися через море. І все мене радувало. Я бачив навколо себе життя. І відчував себе живою людиною.

УКРАЇНСЬКА СВИТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ
БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

KOBASNIUK TRAVEL INC.

МАРІЯ ГЕЛЬБІК

(ПРЕДСТАВНИК АГЕНЦІЇ КОВБАСНИК - НЬЮ ЙОРК)

БУДЕ ОБСЛУГОВУВАТИ ЗНОВУ НАШИХ КЛІЄНТІВ

ФІЛІАДЕЛЬФІЇ й ОКОЛИЦІ

В ПРИМІЩЕННІ ФІРМИ ОРІОН
4925 Old York Rd., Phila., Pa. (215) GL5-9586
ВІД 10:00 РАНО ДО 2:00 ПО ПОЛ.

26 ЛЮТОГО

12 і 26 БЕРЕЗНЯ

2 і 16 КВІТНЯ

МОСКВА БОЙТЬСЯ...

(Продовження зі стор. 1-ої)

вони виявляють свою допомогу головно в побутовому напрямку, дають і моральну допомогу. Хоча б пригадати того Василя, про якого була мова. Ми довідалися про цю справу від чужої жінки, що нам телефонувала з тієї жінки місцевої, просила прислати Василю адвоката. На жаль, ми не могли знайти адвоката, який хотів би виїхати в ту далекую дорогу, хоч ми йому платили кошти подорожі й зготували передачу для в'язни. Звичайно тим, що виходять з тюрми та таворів, виплачують з фонду Солженицина 150 рублів, їм висилають продукти, теплий одяг, книжки. В столиці є люди, що адоптують засланих і постійно ними опікуються, пишуть їм листи, полагоджують для них різні справи. Гроші на ці потреби не йшли тільки з фонду Солженицина, у самій Москві та в інших місцевостях збирають на такі цілі гроші, одяг, книги тощо.

Запит: Чи існують „мертві“ табори, такі, які існували після Другої світової війни, звідки не можна було писати й куди не було жадного контакту зі зовні?

Л.Алексєєва: Ми в Москві таборів як перемських та мордовських не знаємо. Але для нас загалом те, де поділися арештовані з Новокараської, де відбулися великі заворушення під час Хрущова. Де поділися матроси з корабля, який збирався відіти до Швеції? Якщо ці люди десь ділися, то досі ніхто про них не чув. Отже повинні ще табори існувати.

Запит: А що Ви знаєте про активних учасників збройної боротьби проти совєтської влади? Я маю на увазі бійців УПА та аналогічних бійців з балтійських країн.

Л.Алексєєва: Вони або помирнули в таборах, або саме тепер їм кінчається 25 або 30-літній строк і вони виходять на волю. До них можна зарахувати К.Зарицьку, Д.Гусак, Г.Дидик, що вернулися жити в Україну.

Запит: Вам напевно відомо, що політичних в'язнів возять з таборів в різні міста, де їх тримають в тюрмах КГБ і пробують „перевиховати“, перевіряти, чи вони в таборах навірилися на „правильну путь“, що звичайно не вдається. Вертаючись в табори, їх по етапах особливо шиканують, вони стають жертвами кримінальних злочинців, що їх обкрадають, побивають, тощо. Чи це широко практикується в Союзі?

Л.Алексєєва: На мою думку, російських в'язнів не возять в різні міста, хіба в обласні чи районні центри для таких цілей. КГБ окремих республік хоче відвідати в таборах та привоженням в тюрми рідних міст показати, що це в'язні, які підлягають компетентній КГБ окремих республік. Що їх повороті такі важкі, це „нормальне“ явище при етапуванні.

коли в'язні совісти попадають в довілля кримінальників. Ми знаємо ці проблеми у зв'язку з тим, що в'язні совісти воліють бути судженими як державний злочинець і потрапити в табір строгого режиму, але між політичних в'язнів, аніж за статтею 190, що означає короткий строк і легшу форму табору, але де він попадає між кримінальних злочинців. Власті звичайно ізольовують в'язнів совісти від кримінальних злочинців, бо бояться впливу політичних на кримінальних в'язнів. З другого боку треба зрозуміти, що не всі в'язні суджені за кримінальними статтями — справді злочинці. Між ними бувають люди, що не з власної провини попали в конфлікт з законом, або стали жертвою начальства, що свої провини спихає на підчинених кадрів.

Запит: Чи Вам щось відомо про підпільну Уніятську Церкву? Чи чули про якийсь українсько-католицький самвидав?

Л.Алексєєва: Я знаю поодинокі факти, коли видатні українські дисиденти своїх дітей давали хрестити уніятським священником, знаю, що такі священники діють в підпіллі. Але з відомих причин не можу Вам називати ні прізвищ ні фактів.

Запит: Чим Ви вважаєте таку активну саміздатну діяльність римокатоликів в Литві?

Л.Алексєєва: В Литві надзвичайне положення — там дуже бурно розвивається національне і релігійне відродження. Я сама їздила в осіні 76р. по Литві й пережила вперше в житті масову участь населення, головню молоді генераций, в церковному житті. Національне і релігійне відродження там дуже сильно переплетене, і це дає колам, що видають самвидав, велику опору.

Запит: Чи Вам відома також подібна російська православна неофіційна самвидавна діяльність?

Л.Алексєєва: Релігійний самвидав є також в Росії, де можна так само спостерігати релігійне відродження, головню серед московської інтелігенції. Воно вже, наприклад, на денному порядку, що люди дають себе в дорослому віці окрещувати, відвідують церкви. В кого то шире, в кого то данина моди. Ці миряни зпоміж інтелігентних творять також релігійну літературу, яка входить в релігійний самвидав. Вони стараються осмислити роллю й положення церкви в сучасному совєтському суспільстві тощо.

Запит: Як ставляться офіційні православні кола до проблем релігійного відродження, а також до проблем зліквідованої Уніятської Церкви?

Л.Алексєєва: Офіційна церква прагне руха в руку з властями. Теоретично вона це обгрунтовує засадою, що власть від Бога, а церква має єдине завдання спасати душі. Коли священники не заступають таке становище, коли в них виявляються симпатії до нових відродженських течій, то їх відділюють від церковного життя, посилають на пенсію тощо. Щодо зліквідованої Уніятської Церкви, то наставлення офіційних православних кіл в цьому відношенні зовсім негативне. З цієї сторони немає чого очікувати якоїсь зміни становища.

„Сучасність“. Ми Вам щиро дякуємо за цю розмову!

Відень 24 лютого 1977р.

Мілена Рудницька
Невидимі
Стигмати

Книжка у твердій темно-бронзовій обгорітці із золотими буквами. 552 сторінок із фотографічною документацією. Ціна 15.00 доларів.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303Микола Понеділок
Рятуйте мою
душу

Обкладинка та ілюстрації ЕДВАРДА КОЗАКА-ЕКО. Сторінок 503. Ціна 8:00 дол.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА,

12-го БЕРЕЗНЯ 1977 р.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Іо. Хрестителя 270 Відд. о год. 7-й веч. в УНДомі. Проситися прийти і вивіряти чл. вкладки. Управа Відділу на 1977 р.: А. Струк, пред., В. Бутковський заст. пред., С. Островський, фін. секр., П. А. Роїк, заст. фін. секр., В. Карий, Т. Бойко, Л. Ляховська — К. Комісія. С. Островський, П. Роїк, А. Струк — організатори членів, представники до УНКА і Надгласоскої Округи УНС. — В. Бутковський, рек. секр.

НЕДІЛЯ,

13-го БЕРЕЗНЯ 1977 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Збори С-ва Преса Богородиці 36-й Відд. о год. 2-й по пол. в Укр.-Амер. Клубі при 292 Галсон Авеню. Проситися чл. прийти і вивіряти чл. вкладки. — Стелла Гоговська, Марія Ковальчук, Параска Дем'янів.

ОМАГА, Небраска. — Річні загальні збори Т-ва Карпати 356 Відд. о год. 2-й по пол. в церковній домівці. На порядку: звіт Управи та вибір нової Управи на 1977 рік. Проситися чл. прийти і вивіряти чл. вкладки. — М. Діа, гол., О. Продивус, секр., М. Воробець, касир.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Св 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клубі. Проситися чл. прийти і вивіряти чл. вкладки. — М. Борисевич, рек. секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Загальні річні збори Б-ва св. Михайла 209 Відд. о год. 5-й по пол. в Укр. Гор. Клубі при 728 Roosevelt Ave. На порядку: звіт Управи, вибір нової на 1977 рік та план

Комісія людських прав при ОН
відмовляється перевірити ситуацію
в Уганді

Лондон. — Бритійський міністер закордонних справ Дейвід Овен повідомив у Серейд 2-го березня, що Комісія людських прав при Об'єднаних Націях малою

праші на майбутнє. Проситися чл. прийти. — І. Кушнір, гол., С. Матлага, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Поступовий Клуб 70 Відділ о год. 3-й по пол. в залі УНДому при Фліт Стріт. Проситися чл. прийти і вивіряти чл. вкладки. — І. Патуляк, пред., М. Шеремета, секр.

ІСТОН, Па. Річні збори Т-ва ім. Е. Коновальця 438 Відд. о год. 1 по пол. в залі Укр. Клубу при 706 Іст вул. в Істоні. На порядку: звіт, дискусія і вибір Управи та К. Комісії на 1977 рік. У нарадах візьме участь голова Лігав Велійської Округи головною радна АННА ГАРАС. — Управа Відділу.

Український Народний Союз

ПРОГОЛОШУЄ
ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ
ПОТРЕБУЮЧИМ СТУДЕНТАМ
НА АКАДЕМІЧНИЙ РІК 1977-78

Стипендії будуть призначені Стипендією Комісії УНСОЮЗУ студентам визнаних університетів і коледжів, які є членами УНСОЮЗУ щонайменше два роки, на основі:

1. Фінансової потреби;
2. Студійних досягнень (оцінок);
3. Активності в українському громадському, а зокрема студентському житті.

Подання про стипендії, на формулярах, що їх можна набути в Головній Канцелярії УНСОЮЗУ, слід вносити до 31-го березня 1977 року, на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

„Союзівка на вакаціях“?

3 ОГЛЯДУ

НА ВАКАЦІ ПРАЦІВНИКІВ „СОЮЗІВКИ“

СОЮЗІВКА БУДЕ ЗАКРИТА

від 1-го березня до 1-го квітня 1977 р.

Український Католицький Цвинтар
СВ. ДУХА, Hamptonburgh, N.Y.

По інформації прошу писати або тел.

(914) 476-0764

Holy Spirit Ukrainian Catholic Cemetery

25 Chestnut Street, Yonkers, N.Y. 10701

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

приймає негайно на різні околиці ЗСА
і Канади на дуже корисних умовах
праці

ОБЛАСНИХ
ОРГАНІЗАТОРІВ

- Постійна праця. Залезнена платня. Соціальне, життєве і акцидентне забезпечення. Пенсійний фонд. Вакації.
- Першесте мають професійні асесураційні спеціалісти. Охочих працювати для УНСОЮЗУ — переписувалимо.
- Зголошуватися листово або телефонічно:

Ukrainian National Association

30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303

Tel.: N.J. (201) 451-2200 — N.Y. (212) 227-5250-1

ПРИЙМАЄТЬСЯ
ОГОЛОШЕННЯ
СВЯТОЧНИХ
ПОБАЖАНЬ
У „СВОБОДІ“

Адміністрація „СВОБОДИ“ повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі іпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 іпальту	\$ 4.00
1 цаль через 2 іпальти	6.00
2 цалі через 2 іпальти	10.00
3 цалі через 2 іпальти	15.00
4 цалі через 2 іпальти	20.00
5 цалів через 2 іпальти	25.00
6 цалів через 2 іпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використас цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдаліших закутках світу, куди навідр чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ

до 2-го квітня 1977 року

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

„Svoboda“

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

ТАРЗАН, Ч. 7715. — Тарзан і майор

Ніколи не погоджуся на вбивання подорожніх, Ель Шімале, ти грабіжнику!! Побачимо!

Ти відведи цього нещадника до тюрми!... Завтра поспробуємо змінити його настановлення! От, добре, що знову не впізнали...

Тихо, майоре! Я стояв коло вікна і чув цілу розмову... Я Ваш друг! Боже мій!